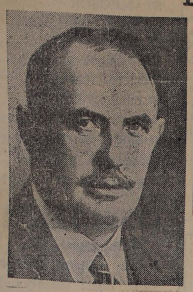
LAHOLMS TIDNING

N:R 110. ÅRG. 18. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm — LÖRDAGEN DEN 14 MAJ 1949 — Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson — Lösnummer 12 öre.

Bramstorp har avböjt återval som BF-ordförande

STOCKHOLM. (TT)

Riksdagsman Axel Pehrsson-Bramstorp har i skrivelse till Landsbygdspartiet Bondeförbundets riksstämma, som hålles i Falun 20—21 juni, avböjt återval som ordförande i partiet. I sin skrivelse framhåller hr Bramstorp att han under många och i svensk politik händelserika år haft förtroendet att vara bondeförbundets ordförande, men att han nu av hälsoskäl måste avböja eventuellt återval vid 1949 års riksstämma enär han icke i tillräcklig omfattning kan fullgöra en partiordförandes uppgifter. Han riktar också ett tack till partiet samt dess kvinno- och ungdomsorganisationer för framgångsrikt samarbete.

Hr Bramstorp valdes till bondeförbundets ordförande vid partiets riksstämma i Linköping 1934 och efterträdde då riksdagsman Olof Olsson i Kullenbergstorp.

Bondeförbundets partistyrelse och förtroenderåd höll sammanträde i Stockholm under torsdagen och fredagen. Vid förtroenderådets sammanträde talade partiets vice ordförande riksdagsman Gunnar Hedlund i Rådom om det aktuella politiska läget. Det är otvivelaktigt av allra största betydelse för samhället att ekonomisk stabilitet vinnes, sade hr Hedlund. Bl. a. bondeförbundet har också medverkat till flera åtgärder som syftar till detta mål. I viss mån kan sägas att statsmakterna har kommit en bit på väg i sina strävanden, men det vore oförsvarligt att blunda för att svårigheterna i dag ter sig större än för någon tid sedan. De sjunkande exportvarupriserna kommer otvivelaktigt att innebära betydande svårigheter för flera av våra exportindustrier. En valutadevalvering synes därför framstå som allt mera önskvärd, såvida exporten icke skulle ytterligare hämmas med arbetslöshet som följd.

Det var bondeförbundets inställning till den ekonomiska stabiliseringen som förestavade de måttfulla yrkanden som i år framställts rörande jordbrukspriserna, sade hr Hedlund vidare. Men en förbättrad [illegible] för mjölkproduktionen är oundgänglig. En prisökning uppgående till vad som fordras för en skälig förräntning av jordbrukets byggnader och inventarier måste uppställas som ett mycket närliggande mål för jordbrukspolitiken. Den begränsning till en höjning med tre öre pr liter mjölk, som i år begäres, har gjorts uteslutande

Priskontrollen kolliderar med rättssäkerheten

Hr Nilsson i Spånstad ställer en kvistig fråga

I en interpellation på fredagen frågade hr Nilsson i Spånstad (bf) om folkhushållningsministern observerat den kollision mellan rättssäkerheten och uppgiftssekretessen som förelåger i fråga om priskontrollnämndens verksamhet.

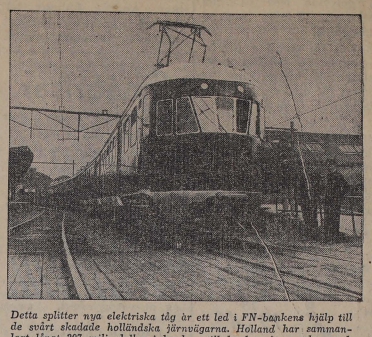
Nämnden är i princip hindrad att vid prisförhandlingar med näringsidkare eller näringsorganisationer redovisa material av hemlig beskaffenhet. Var gränsen i varje särskilt fall skall dras är emellertid svårt att avgöra. Det är dock uppenbart att i den mån som nämnden i prisfrågor uttrycklingen åberopar det hemliga materialet, mycket otillfredsställande konsekvenser måste uppkomma ur rättssäkerhetens synvinkel.

GARMISCH-PARTENKRICHEN: Vintern har återvänt till Syd-Bayerns alpsluttningar. Anda ned till 800 meters höjd över havet är landskapet täckt av djupa snödrivor. Fiolbyggarbyn Mittenwald är totalt insnöad och befolkningen har måst plocka fram vinterkläderna igen.

LUGNET FÖRE STORMEN. I morgon skall denne kinesiske soldat kämpa för sitt liv, i dag tar han igen sig på trottoaren utanför Cathay Hotell i Shanghai, där nationalisternas högkvarter förlagts.

FN-hjälp till Holland

Detta splitter nya elektriska tåg är ett led i FN-bankens hjälp till de svårt skadade holländska järnvägarna. Holland har sammanlagt lånat 207 milj. dollar i banken till landets återuppbyggnad.

Dramatik -- nytt ämne på realskolans schema

STOCKHOLM. (TT)

Dramatisk framställning skall ingå i realskolans modersmålsundervisning enligt skolöverstyrelsens förslag till ny undervisningsplan. En grundläggande undervisning i bokkunskap, redan anbefalld i de metodiska anvisningarna, har införts som särskilt kursmoment.

Början göres på den femåriga linjen i klass 3/5 med instruktioner om användning av uppslagsböcker, innehållsförteckningar o. d. Undervisningen fullföljes i nästa klass med olika tillämpningsövningar. Läsningen av danska och norska påbörjas tidigare och erhåller större omfattning.

I kristendomskunskap har det kyrkohistoriska partiet inskränkts och skall avslutas ett år tidigare än hittills. Därigenom vinnes tid för en bibelundervisning, syftande till att förmedla en historisk syn på bibeln, och en undervisning i tros- och sederläran med större möjligheter att belysa kristendomens ställning i det nutida kultur- och samhällslivet.

Vid den allmänna reduktionen av timplanerna har engelskan förlorat 1 timme på vardera av realskolans båda linjer. Tyskans timtal är oförändrat. I överensstämmelse med de förslag, som framställts av skolutredningen och skolkommissionen, har franskan uppskjutits ett år. Minskningen i timtal — från nuvarande 7 till 3 veckotimmar — blir därigenom för detta språk bety-

[illegible] med samhällslära avviker den föreslagna kursplanen på ett karakteristiskt sätt från den nu tillämpade. Undervisningen föres fram till nutid redan i klasserna 3/5 och 2/4, näst högsta klassen ägnas huvudsakligen åt antiken, och i högsta klassen, där ämnets timtal fördubblats, meddelas en relativt fyllig kurs i samhällslära.

Den regionala geografien har förkorats. De matematiska laboratorierna har nedskurits till halva det nuvarande antalet, andragradsekvationerna har helt avförts från högsta klassens arbetsprogram.

I biologi med hälsolära har en stark förkortning av den systematiska delen av ämnet genomförts och i stället större vikt lagts vid ett studium av den svenska växt- och djurvärlden i dess naturliga samhällsformationer. Sexualundervisningen tänks förlagd huvudsakligen till klasserna 1/5 och 5/5 och 4/4.

Manlig slöjd, som f. n. är obligatorisk endast i klasserna 1/5 och 2/5, föreslås få en fastare ställning. Ämnet hemkunskap och hushållsgörömål har ökats med en för alla läsjungar — pojkar lika väl som flickor — obligatorisk kurs i hemkunskap.

Palatsrevolution inom det danska bolsjevikpartiet

KÖPENHAMN. (TT)

Rykten om en palatsrevolution inom det danska kommunistpartiet har varit i omlopp sedan en tid. Partiets ordförande Aksel Larsen drabbades för några dagar sedan — kvällen innan han skulle framlägga den vanliga årsrapporten på partikongressen — av ett nervsammanbrott och måste resa på en rekreationstur till Sverige där han nu vistas på okänd ort. Det var därför som v. ordf. Alfred Jensen fick framlägga rapporten på kongressen.

Det har länge varit känt, skriver Nationaltidende, att Alfred Jensen varit den drivande kraften inom partiet och redan för tre år sedan var det fråga om att ersätta Aksel Larsen med Jensen eller Mogens Fog.

Katastrof för Labourpartiet Högern vann valen i England

LONDON (TT — Reuter)

Även det traditionellt Labourvänliga London tycks ha svikit sitt gamla parti i kommunalvalen och de konservativa är övertygade om att det politiska jordskred, som valet blivit, förebådar deras återerövring av regeringsmakten vid parlamentsvalen nästa år.

Socialisterna vill trots de svåra förlusterna inte godta denna uppfattning. De hävdar att kommunvalen inte exakt återspeglar det politiska känsloläget i landet och påpekar att de sedan 1945 inte har förlorat ett enda fyllnadsval.

Tidigt på fredagskvällen hade de konservativa erövrat kontrollen över 7 av Londons 28 boroughs, varav 5 tidigare tillhört arbetarpartiet. Kl. 16,30 hade Labour sammanlagt 538 mandat i London, de konservativa 351 och kommunisterna 10. Labour har behållit kontrollen i Shoreditch, Poplar, Woolwich, Hammersmith, Battersea och Greenwich, men dock gjort mandatförluster.

I hela England och Wales var ställningen följande: Konservativa partiet: 1,591 mandat (748), Labour: 1,547 (— 715). De oavhängiga hade 938, liberalerna 107 och kommuniterna 11.

På landsbygden har de borgerliga erövrat kontrollen över flera viktiga städer, bl. a. Birmingham, York, Swindon, Newcastle on Tyne, Great Yarmouth, Grimsby, Bolton, Leicester, Chatham och Oldham. I Manchester har de konservativa ersatt arbetarpartiet som största parti med lika många mandat som Labour och liberalerna tillsammans. Den enda större stad som Labour hittills lyckats erövra från de konservativa är Carlisle.

Kommunisterna har bara haft motgångar. Alla deras 11 mandat är koncentrerade till London.

Valdeltagandet var livligt, ehuru det inte kunde jämföras med val till parlamentet.

Den slutliga partiställningen efter kommunalvalen i England — inklusive London — och Wales är: De konservativa 1,856 mandat, Labour-partiet 1,778, de oavhängiga 941, liberalerna 107 och kommunisterna 41.

I Londons 28 boroughs har labourpartiet majoriteten i 17 och de konservativa i 11. Sistnämnda parti har erövrat 6 boroughs från Labour.

Farligt mjöl:

Hel familj drabbad av kvicksilverförgiftning

MALMÖ (TT).

Ett par fall av kvicksilverförgiftning inom en skånsk lantbrukarfamilj, som ätit bröd bakat på för utsäde avsedd betad spannmål, har enligt Sk. A. varit föremål för kriminalstatspolisens utredning utan att man kunnat klarlägga hur det farliga mjölet kunnat komma till användning.

Båda blev mycket illa däran och ligger ännu efter fyra månader sjuka. Prov från husrum utvisade att det innehöll avsevärda mängder kvicksilver men hon företer ej några särskilda symptom på förgiftning. Mannen har på grund av sitt tillstånd ännu icke kunnat höras, men makan har berättat att hon själv som vanligt bakat vetebröd åt familjen. På gårdens magasin förvaras hushållsvetet i säckar, som står i ett hörn av magasinet och är försedda med gulgrå adresslappar, medan utsädesvetet är placerat i motsatta hörnet med röda lappar, som utmärkte att vetet var betat. Sedan de två familjemedlemmarna insjuknat analyserades resten av det vete som använts till bakning, varvid konstaterades att det innehöll kvicksilver. Lantbrukarens maka kan icke ge någon förklaring till hur de två vetesorterna förväxlats. Gårdens rättare, som ibland brukade mala mjölet, säger sig ej ha förväxlat vetet och har icke heller flyttat om några säckar på magasinet. Polisen har även gjort en grundlig undersökning på lokalföreningen på platsen, där de olika vetesorterna behandlats, men även här utan resultat.

Krigsveteranen gick med kula i huvudet 32 år

HUDDERSFIELD (TT Reuter)

Textilarbetaren Archie Durrans, som i 32 år gått omkring med en kula i huvudet som minne av det första världskriget, fick häromdagen plötsligt kulan i mun då han hostade till. Läkarna hade tidigare avrått honom från att låta företa en operation då de ansåg riskerna för stora.

ADELAIDE: Det mest strålande södersken man sett på åratal visade sig på torsdagskvällen längs södra Australiens 320 km. långa kuststräcka. En sydaustralisk astronom förklarade att söderskenet i allmänhet stod i förbindelse med intensiv aktivitet från solfläckarna, något som förklarar de nuvarande radiostörningarna. Ett nästan fullständigt avbrott i sändningarna rapporteras från flera håll i hela världen.

Undén:

Israel eftersatte skyddsåtgärderna för Bernadotte

STOCKHOLM. (TT)

Det första intrycket av redogörelsen från Israels regering om spaningarna efter greve Bernadottes mördare är att den ingalunda är uttömmande eller tillfredsställande i vad avser vidtagna åtgärder, sade utrikesminister Undén då han på fredagen besvarade hr Johanssons i Stockholm (k) interpellation om regeringen avser att inom den närmaste tiden uppta diplomatiska förbindelser med staten Israel.

Ett partiellt svar på denna fråga gavs, sade hr Undén, därigenom att en kommuniké från UD, publicerad i pressen den 17 februari, meddelade att Sveriges minister i Kairo envoyén Bagge, tillika hittills generalkonsul för Palestina, enligt instruktion från svenska regeringen upptagit de factoförbindelser med Israels regering i Tel Aviv. Härmed gavs i sedvanlig form ett erkännande de facto av staten Israel.

Man skiljer, erinrade excellensen Undén, i diplomatisk och folkrättslig praxis mellan erkännande av en ny stat de facto och erkännande de jure. Den förra åtgärden har en mera provisorisk karaktär och är icke definitiv, den innebär ej upptagandet av regelrätta diplomatiska förbindelser.

För Sveriges del har flera skäl medverkat till att endast de facto erkännande hittills givits. Såsom framgått av publicerade meddelanden har svenska regeringen ansett, att Israels myndigheter allvarligt brustit i fråga om skyddsåtgärder för greve Folke Bernadotte trots att det inte var obekant för myndigheterna, att terroristelement stod efter hans liv. Efterspaningarna efter mördarna har inte verkställts med nödig energi. Först helt nyligen, den 2 maj, mottog svenska regeringen en skriftlig redogörelse från Israels regering för utförda efterspaningar. Det första intrycket av denna redogörelse är att den ingalunda är uttömmande eller tillfredsställande i vad avser vidtagna åtgärder. Redogörelsen är föremål för fortsatt granskning.

Kungen är åter på svensk mark kryare än förut

MALMÖ (TT)

Konung Gustaf befinner sig nu åter på svensk mark efter sin resa till Rivieran, vilken anträddes den 9 mars. En kvart före midnatt ankom färjan till Malmö omkring en kvarts timme försenad och minuten senare rullade den kungliga vagnen över till fast mark. Allt skedde under tystnad, ty konungen hade gått till vila vid 22,30-tiden, medan färjan ännu befann sig ute på Sundet.

— Konungen befinner sig tydligen vid bättre hälsa nu än när han for till Rivieran, säger ett av tjänstgörande tågbefälen. Resan har gått bra

Masonitkanot kapsejsade - dansk omkom

KOPPARBERG. (TT)

En 23-årig dansk skogsarbetare Aage Larsen drunknade i onsdags kväll i Stora Avlängen i Ljusnarsbergs socken, då han tillsammans med en kamrat var ute i en masonitkanot, som kapsejsade. Båda höll sig kvar i båten, men när en eka närmade sig släppte Larsen taget och simmade mot den. Han sjönk efter para några meter, medan kamraten räddades. Larsens döda kropp anträffades senare på kvällen.

Montör dödad av elström

Under arbete med att reparera en elektrisk kap vid Bräcke Träfusfabrik på fredagsmorgonen kom en montör J. V. Rydén, Bräcke, i kontakt med en strömförande del och fick 380 volt genom kroppen. Han avled omedelbart. Rydén var i 60-årsåldern och efterlämnar maka och fyra vuxna barn.

De skärpta k-skatterna bibehållas?

Bevillningsutskottet tillstyrker att alla de i fjol beslutade skärpningarna av konsumtionsskatterna skall behållas nästa budgetår. Utskottet avstyrker att bensinransoneringen avskaffas, vilket yrkats i folkpartimotionen om sänkt uttagningsprocent.

Tre högermän och två bondeförbundare hade i anslutning till motioner från samma håll reserverat sig för att tilläggsskatterna på bensin och brännoljor skall upphävas, och fyra folkpartister har reserverat sig för bansinransoneringens slopande.

Det ekonomiska läget har inte ändrats så att det kan anses tillrådligt att för nästa budgetår avstå från den stabiliserande faktor som en överbalanserang av budgeten innebär, säger utskottet, som nu beräknar budgetöverskottet till 670 milj., medan finansministern i kompletteringen av riksstatförslaget hade räknat med 618 milj. och i statsverkspropositionen med 120 milj.

De skatter som enligt utskottet sålunda även nästa budgetår skall förbli skärpta är spritdrycksbeskattningen, beskattningen av vin, maltdrycker, läskdrycker och tobak, nöjesskatten, varuskatten, beskattningen av bensin och bränsleoljor samt statens andel i tips- och lotterimedlen samt totalisatormedlen, i sistnämnda fallet med en redan beslutad ändring.

BLACK AND WHITE. Cathrine Dunham, den kända negerdansösen har med sin revy kommit till Stockholm med två specialplan. Här ser hon med den blonda svenskan Gun Fromhult.

Svartsjukedrama: polack knivskar sin f. d, fästmö

GAVLE (TT).

Ett svartsjukedrama utspelades på torsdagskvällen i Forsbacka, där en 24-årig polack Marian Stepien tillfogade sin 17-åriga fästmö Laila Hellström tre knivhugg i ryggen, av vilka ett trängde in i ena lungspelsen. Flickan befann sig på tillfälligt besök hos sin mormor.

Kon kunde trots knivhuggen springa till sitt hem, omkring 100 meter därifrån. Flickan förde till Gävle lasarett. Därifrån meddelas att man hyser gott hopp om flickans tillfrisknande.

Våldsmannen inställde sig senare på kvällen självmant hos polisen i Gävle. Vid förhör uppgav Stepien enligt Arbetarbladet att motivet till dådet var svartsjuka. Han och flickan hade tidigare bott tillsammans och hade fått en månader gammalt barn. Stepien har vistats i Sverige i två år. Hans vänstas komma att häktas för mordförsök eller dråpförsök.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm.

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Lösnummer 12 öre.

Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör G. Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bost. anknytning 299

Prenumerationspriser:
Helår 19:—, halvår 10:25, kvartal 5:50, månad 2:05.

Annonspriset:
Före text 21 öre pr mm.
Textsida.. 23 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 25 öre pr mm.
Annonser till första sidan mottagas icke.
Under rubrikerna: Bortappat, Önskas hyra och Platssök. 18 öre pr mm
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- och födelseannonser 6 kronor.
10 proc. förhöjning för annonser inlämnade efter kl. 8 fm. till införande i samma dags tidning. För hänvisning till och svars emottagande debiteras 50 öre.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag.

Markarydskontoret:
Red.: Sven B. Jönsson, Villagatan, Markaryd. Tel. 150.

Skummeslöv

Brandsyn förrättas inom kommunen med början måndagen den 16 maj.

Brandchefen.

Alla skulder

till undertecknad torde vara inbetalda före den 15/6, då affären senare skall överlämnas.

De Blindas Slöjdaffär, Laholm.

Måleriarbete

Anbud å diverse måleriarbeten i Hasslövs prästgård infordras före den 1 juni till undertecknad, som även tillhandahåller arbetsbeskrivning.

Hasslöv den 14 maj 1949.

John Christensson.

HÄESS

Fastighetsförmedling, auktioner mot redovisning kontant eller efter önskemål, värdering och lån ordnas.
Låg bestämd taxa, reell behandling.
Uppdrag emottagas tacksamt.
HÄESS FASTIGHETSFÖRMEDLING.
(Jordbrukarnas egen förmedling).
Kontor: Slakteriet, Halmstad.
Tel. Namnanrop "Slakteriet"
Utom kontorstid 5683.

Anlita alltid

yrkesfotografen till Edra Porträtt och Förstoringar. Framkallar och kopierar.

GÖSTA CARLSSONS Fotoateljé.
Tel. 16 Knäred..

Att hyra

R U M
med tillgång till kök finnes att dela med manlig kamrat. Laholms Tidning anvisar.

Auktion å fastighet o. lösegendom i Östra Karup

Lördagen den 21 maj 1949 kl. 13 försäljes å stället de f. kommunalordföranden P. M. Nilssons dödsbo tillhöriga fastigheterna **dels** villafastigheten Eskilstorp 9:31 om 1215 m², fri från nyttjanderättsupplåtelse, **dels och** de intilliggande obebyggda stycknings lotterna Eskilstorp 9:33 om 1001 m² och 9:35 om 1000 m², allt i Östra Karups socken, belägna omkring 400 meter från havet och 3 km. från badorten Riviera invid Båstad. A Eskilstorp 9:31 finnes ett år 1939 uppfört bostadhus av utvändigt reveterat trä om 3 rum, sovalkov, kök, badrum och veranda. Källarvåning under hela golvytan med pannrum, tvättstuga, förvaringsrum och matkällare. Telefon samt el. ljus, centralvärme och hydroforanläggning.

Fastigheterna säljas gravationsfria. Inropare får vara beredd att å auktionsdagen erlägga kontant för villafastigheten 3.000 kronor och för vardera tomterna 300 kronor samt, om så påfordras, ställa godkänd säkerhet för ogulden del av köpesummorna. Fri prövningsrätt förbehålles. Övriga villkor vid auktionen.

Samma dag kl. 14 försäljes boets lösegendom, därav nämnes matrumsmöbel, duchatell, turistsängar, rökbord, trymåspegel, 1 skrivbord med stol, kassaskåp (sjömansskåp), radioapparat, mangel, sängkläder, porslin och glas, kopparsaker, 2 värjor, 2 stiletter, herrvelociped, ett parti ved m. m. Till säkra köpare lämnas tre månaders villkorlig kredit; övriga torde betala kontant.

Båstad den 12 maj 1949.

Henry Peterson. Tel. 59 Båstad.

19 15/5 24 — 25 år — 19 15/5 49

Under den kvartsekellånga tid vi innehaft vår speceri- & manufakturaffär har målet ständigt varit att med kvalitetsvaror till låga priser betjäna våra kunder. Vi ber att till vår kundkrets frambära vårt vördsamma tack. För att celebrera jubileumet kommer vi att under veckan 16—21 maj lämna 10 % rabatt å alla varor av textil, manufaktur, skodon, tapeter, glas och porslin. Vi hälsar gamla såväl som nya kunder VÄLKOMNA!

H. E. Johansson, tel. 8
HISHULT.

Skall LIF bli kvar i div. I?

Match i morgon kl. 14 på Laholms Idrottsplats mot Arvidstorps IK då saken avgöres.

Kycklingauktion

Genom öppen auktion **torsdagen den 19 ds kl. 3 em.** försäljer lantbr. **John Hansson, Pershult, Växtorp,** cirka 900 st. 11—13-veckors hönkycklingar, inköpta fr. Mölneby kontrollhönseri, efter blodprovad och reaktionsfri besättning.

Hishult den 14 maj 1949.

C. O. NILSSON.

RES TILL

Båstads Möbelaffär

och köp Edra M Ö B L E R.

Vi har största sortering till hyggliga priser.

FRIA TRANSPORTER på bil till Eder bostad.

Båstads Möbelaffär

Tel. 234. GUSTAF HOLM. Båstad.

AUKTIONER, BOUTREDNINGAR, ARVSSKIFTEN, FASTIGHETSFÖRMEDL. UPPRÄTT. TESTAMENTEN.
Humant arvode. Reell behandling. Pianon o. Orglar försäljas.
Ombud för Allmänna Brand.

Arwid Johansson, Sjöalt

Postadr. Örkelljunga. **Tel. 183 Drakabygget.**

Sovrumsmöbler

i största sortering till hyggliga priser i

Båstads Möbelaffär

Tel. 234 GUSTAF HOLM. Båstad.

ÖNSKAS KÖPA

SMÅGRISAR

prima, i vikt 15—25 kg., köpas för omgående lastning.

EMIL NILSSON, Örkelljunga. Tel. 113.

Bilar köpas
för nedskrotning till högsta priser.
Henning Johansson, Fridhem Bygget. Tel. 24 — bost. 34.

Smågrisar
köpas varje vecka för export.
Erik Bengtssons Grisexport. Tel. 225 Markaryd Tel. 225

Kamratmöte

1904 års beväringar å Skedala hed jämte deltagare i regementsmötena 1905—1906 kallas til kamratmöte på Stadshotellet i Laholm lördagen den 21/5 kl. 7 em. Soupé kr. 8:—.

Tag med Eder gott humör! Anmälan till deltagande emottages av Köpman Hugo Andrén, Laholm, tel. 69, och Direktör Herbert Andersson, Genevad, tel. 10.

Smågrisar

köpas o. säljas å följande platser
tisdagen den 17 maj:

Stäme 8.00	Hishult 11.45
Rännestöf 8.30	Kornhult 12.00
Vallberga 8.45	Kåphult 12.30
Skottorp 9.00	Knäred 1.00
Ö. Karup 9.30	Skogaby 1.30
Hasslöv 9.45	Veinge by 2.00
Kärr 10.00	Veinge 2.15
Vindrarp 10.15	Tönnersjö 2.45
Tönstorp 10.30	Eldsberga 4.00
Växtorp 11.00	Genevad 4.15
Tärsabäck 11.15	Laholm 4.30

Endast grisar från absolut friska besättningar saluföras. Låg förmedlingsavgift. Vanliga villkor.

RAGNAR BENGTSSON, Ysby. Tel. 52.

Till salu

Sågverk

lämpligt till lådsåg samt en 13 hästkrafters råoljemotor. Byte med motorcykel diskuteras. **Tel. 143 Växtorp.**

2 bisamhällen

till salu. **Chaufför Ivar Bengtsson, Värnen.**

SRB-kviga

reaktionsfri, betäckt den 18/2, till salu. **Tel. 14 a Stackarp.**

Prima KO,

röd, reaktionsfri, kalvningstid i juni, till salu. **Gösta Johansson, Norra Össjö, Hishult.**

Boningshus

om 2 rum, kök och hall, hel källarvåning, stor ekonomibyggnad, inneh. 1 rum o. kök, tomt och trädgård om 5.270 kvm., läge invid landsvägen i Kövlinge, säljes strax för stbh. räkning.
Närmare meddelas genom
Mattssons Fastighetsaffär.
John Bengtsson.
Laholm. Tel. 29.

Boningshus

om 3 rum, kök och veranda, jämte ekonomibyggnad, stor tomt och trädgård, utmärkt läge i Vallberga, till salu strax för billigt pris.
Närmare meddelas genom
Mattssons Fastighetsaffär.
John Bengtsson.
Laholm. Tel. 29.

Foderpotatis

till salu. **Tel. 103 Veinge.**

Villor och sommarstugor

å olika platser vid Hallandskusten till salu genom
HÄESS Fastighetsförmedling, Slakteriet, Halmstad.

10-veckors
unghöns

till salu varje vecka.
ÅKE ANDERSSON.
Tel. 81 Knäred.

2 st. kvigkalvar

reaktionsfria, till salu. **Tel. 36 Skottorp.**

Lösöreauktion
i Munkagård pr Ysby

Fredagen den 20 maj kl. 2 e. m. låter lantbrukaren **Agne Jönsson, Munkagård,** till följd av dubbel uppsättning å lösöre genom auktion försälja det i samband med fastighetsköp inköpta prima yttre lösöre bestående av:

KREATUR: 1 häst, 14 år, vall., 2 får m. 5 lamm och 100 höns.

VAGNAR, MASKINER och REDSKAP: 1 Ponnyvagn, 1 fjädervagn, 1 packvagn, 1 charabang, 1 bilvagn, 3 arbetsvagnar, därav en för enbet, 1 par kälkar, 1 kana, Deerings bindare, slåttermaskin, hästrävsa, släprävsa, 24 bill. radsåningsmaskin Melichar, cambridgevält, 2 st. 2-skär. skumplogar, 2 Oliverplogar, årder, 2 kultivatorer, 18 p. traktorsladdharv, fjäderharv, 2½-rad. hästhacka, potatishacka, hackelsemaskin, rovkvarn, 1 större mjölktunna, cykelkärra, seldon, hässjor, 1 ny Sparman med avskärarknivar och elektr. motor, 1 gröpekvarn och div. handredskap m. m.

Kredit till den 1 nästk. okt. för kände köpare under vanliga villkor med äganderättsförbehåll.

Mattssons Fastighetsaffär, Laholm
Tel. 29. JOHN BENGTSSON. Tel. 29.

Studenter-Sångföreningen

(Köpenhamn)
GER KONSERT
Laholms kyrka lördagen den 14 maj kl. 19

Dirigent: **Kgl Kapelmester John Frandsen**
Solister: **Thorkel Riisager** (baryton) **Bent Andersen** (bas)

Biljetter i Lindgrens Bokhandel, ev. överblivna vid ingången.

DET LÖNAR SIG EJ ATT SY

Examensklänningen

när Ni kan köpa förtjusande vackra, färdiga klänningar i Trikåmagasinet i prislägen från 12:25 kr. till åtta års ålder.

////

Pigga modeller!
Vackra mönster!
Stor sortering!

////

Allt i examenskläder för pojkar och flickor i platsens enda specialaffär

Trikåmagasinet

Storgatan **Tel. 314** **Laholm**

Lediga platser

Sockerbetor

bortackorderas. **Kungsgården Laholm. Tel. 62.**

Skötseln

av 1 tld foderrotfrukter bortackorderas. **Victor Palulsson, Olestorp, Laholm. Tel. 259.**

Skötseln

av 4 tld sockerbetor bortackorderas. Kost kan erhållas. **Bröderna Hansson, Köpinge.** Tel. 120 Laholm.

Sockerbetor

bortackorderas. **Nya Skottorps Gård.** Tel. 28 Vallberga.

Hushållsintress. flicka

erhåller plats med goda förmåner å **Dömestorps gård, Skottorp. Tel. 12 Östra Karup.**

Skötseln

av 2 tld sockerbetor bortackorderas. **N. A. Olsson, Köpinge. Tel. 312 Laholm.**

NÖJEN

FOTBOLL
i Hallandsserien div. II å Hishults Idrottsplats söndag kl. 15 (obs. tiden).
Kvibille BK—Hishults AIS.

FOTBOLL
Genevads Idrottsplats
söndag kl. 10
Laholms IF B— Genevads IF

FOTBOLL
Idrottsplatsen, Växtorp
söndag kl. 13.30
Skogaby BK— Växtorps BOIS.

FOTBOLL
Lagavallen, Knäred
söndag kl. 13.30
Genevads IF B— Knäreds IK B.
Kl. 12.15 Knäreds pojklag —Rännelövs pojklag.

Diverse

REUMATISK VÄRK, NERVVÄRK och ISCHIAS.
Mot dessa sjukdomar använd örtteer. Finns här till 3:— kr. per sats + porto. Gratis erhålles läkemedelsförteckning.
J. SPJUTH, Norrköping.
Vid telefonbeställning ring 31054
Obs.! Firman har flyttat från Västerås.

ROSOR

storblommiga sorter.
STAMROSOR
PRYDNADSBUSKAR i olika sorter
PERSIKOR, spaljé
VINSTOCKAR
SLINGERVÄXTER
KRUSBARSBUSKAR
JORDGUBBSPLANTOR
PERENNA VÄXTER
Begär katalog!

Perssons Plantskola

Mellbystrandsvägen
Tel. 402 **Laholm** Tel. 402
Obs! Ingen försäljning i dag.

Knäred

Vid uppvaktningar är en **Present** eller **Presentkort** köpt i
Bosättningsaffären.
alltid välkommen.
Tel. 160 KNÄRED Tel. 54

LT
DEN 14 MAJ.

En brist som kan avhjälpas.

Poliserna har såsom det meddelats i tidningarna planer på att införa tilltalsordet "du" inom hela kåren att användas vid samtal mellan alla polismän oavsett ålder och tjänstestställning. Det må sägas, att det var ett ovanligt radikalt förslag. Nu finns ju redan "du" som allmänt tilltalsord inom vissa ungdomssammanslutningar och politiska organisationer, men beträffande dem är tilltalsordet på något sätt självklarare. För vår del tvivlar vi på att "duandet" blir allmänt inom poliskåren ens om det beslutas och protokollföres vid ett förbundssammanträde. Ty på det hela taget torde våra poliser vara ungefär likadant funtade som vi övriga svenskar. Inom parentes sagt borde detta beaktas av dem, som — för det mesta orättvist — tycker om att beskylla poliser för kitslighet mot allmänheten. Svensken vill nämligen oftast inte bli "duad" av vem som helst, åtminstone inte om han kommit lite till åren. Mindre radikala förslag till underlättande av samtal mellan obekanta eller för varandra mindre bekanta personer har strandat på konservatism och titelfåfänga. Den s. k. ni-reformen har stötts och blötts sedan länge, och än är "ni" ingalunda accepterat som tilltalsord, om man därmed avser en enda person. Annat är det ju, om det är två eller flera, som tilltalas med detta ord. Ett inkonsekvent och rätt märkligt förhållande!

Det är obestridligt, att det är en brist hos svenska språket, att det inte har ett ord, som kan användas vid tilltal till okända personer eller till kända, med vilka man inte är "du". Till en obekant herre kan man säga "min herre", ty det låter ju artigt om än icke särskilt naturligt och självfallet att utnämna någon till herre över en själv. Då är det värre för en herre att tilltala en obekant dam. För en svensk man är det nog värre att göra detta oavsett vilket språk han talar. Men vårt modersmål gör det ju särskilt komplicerat. Att säga "min dam" är ju ingen riktigt bra lösning, ty det har en viss biton av kärvänlighet.

Hur stelbent vårt språk är, då det gäller samtal med obekanta eller mindre be-

kanta personer, hörs kanske bäst i radion. Det är troligt, att radiointervjuarna märkt detta, ty det är mycket vanligt, att de före radiosamtalets början lägger bort titlarna med intervjuobjekten, varefter det hela går betydligt smidigare. Duandet i radio har kanske en viss inverkan på titelbortläggandet även i det dagliga livet här i Sverige. Nu är det dock ingen risk för att vare sig polisens eller radiointervjuarnas exempel skall leda till allmän efterföljd. I så fall vore det en utveckling i icke alldeles rätt riktning. Ty det finns en ur alla synpunkter bättre väg att slå in på, nämligen införandet av tilltalsordet ni. Naturligtvis skulle man kunna tänka sig att alla kallade varandra "du" liksom engelsktalande säger "you". Men rent praktiska skäl kan andragas för ett användande av både "ni" och "du" vid tilltal, då man riktar sig till en viss person. Den markerar nämligen med detsamma om de samtalande är närmare bekanta eller icke.

Motståndet mot ni-reformen är som sagt stort, och många hinder för dess genomförande har uppfunnits. Bl. a. har det sagts, att själva ordet ni är fult. Dock, detta är icke fallet. Rent fonetiskt har det samma klang värde som t. ex. "vi" och "bi" och det artiga tyska tilltalsordet Sie, och det finns väl ingen, som anser att dessa ord saknar god klang. Förhållandet är i stället det, att den som anser "ni" vara fult, tycker detta på grund av influens av uppfattningen, att ordet icke är fullt artigt.

Det som ligger på djupet bakom motståndet mot "ni" kan knappast vara annat än titelfåfänga. Den som har en lång och — åtminstone i hans egna öron — skönt klingande titel, vill stundom höra den uttalas. Om ståndsskillnad finns mellan två samtalande, blir ju denna skillnad markerad med titulerandet, något som ju kan *förefalla angenämt för den* av de två, som hunnit högst på den sociala stegen. Ser man djupare till saken, skall man dock finna, att den ärobetygelse, som ligger i själva titulerandet inte alltid är mycket att hurra för. Bäst uttryckes kanske denna tanke, om man säger, att stora män inte behöver några titlar.

Men nu har vi en gång vårt titelväsende, och däråt är intet att göra. Även det kan f. ö. ha en del av värde, som bör bevaras. Det förhåller sig med titlarna ungefär som med våra ordnar. Ingen vill eller vågar försvara dessa, men de finns ändå och är t. o. m. mycket eftertraktade.

Det skulle obestridligen vara en vinst för svenskt språket, om det fick "ni" som allmänt tilltalsord till alla oberoende av rang och ålder. Men en sådan reform måste komma uppifrån. Eftersom titelväsendet nu finns, kan inte den, som vill vara belevad och artig, tilltala en högt uppsatt man med "ni". Gör han det, blir han betraktad som oartig och obildad.

Emellertid är det mycket möjligt, att den sunda tanken att använda "ni" som tilltalsord i alla fall skall vinna i det långa loppet. Det synes bli allt vanligare, att jämnåriga ungdomar säger "ni" till varandra, om de inte använder "du". Det är att rekommendera dessa ungdomar att inte släppa det utmärkta tilltalsordet ni så snart de lämnat de allra grönaste ungdomsåren bakom sig. Det är troligt, att åldersgränsen för slopandet av "ni" efterhand kommer att stiga, och en vacker dag har vi kanske trots alla hindrare detta ord som allmänt accepterat tilltalsord.

G. B—d.

Välkomna till Laholm!

Köpenhamns Studentersang förening gästar i dag och i morgon Laholm, och här ger kören i kväll en med stor förväntan motsedd konsert i kyrkan.

På det forna ömsom danska, ömsom svenska fästet Lagaholm här i vår stad vajar vid alla festliga tillfällen den gamla ärorika Dannebrogen sida vid sida med vår blågula svenska flagga. Vi ser en symbolik i detta. Det är ett tecken på den fast grundade vänskapen mellan Danmark och Sverige.

Laholm har nog ett och annat drag, som erinrar om en dansk landsortsstad. Detta är för övrigt ganska naturligt, ty staden har ju en gång varit dansk. Otvivelaktigt har även invånarna i vår landsdel lynnesdrag, som röjer släktskap med danskt kynne. Det är ej för mycket sagt, att vi som bor på denna sidan av det hav, som förenar Danmark och Sverige, känner vår vänskap och släktskap med det danska folket som något starkt och levande.

Det hjärtliga förhållandet mellan våra länder störes icke av några missljud. Vi svenskar var lyckliga nog att undslippa det förfärliga kriget. Vi vet väl, att det icke var vår förtjänst, att så blev fallet. Omständigheternas spel gynnade oss. Förvisso har vi för den skull varit avundsvärda. Det är begripligt, om vi någon gång just på grund av vår oförskyllda tur blivit utsatta för viss avund och därav färgad kritik. Danmark drogs in i kriget. Men från danskt håll har inget klander riktats mot oss svenskar för att vi stod utan för. Vi ser i detta ett av de många bevisen på det danska folkets politiska mognad, vidsynthet och kultur.

Vår lilla stad har inga märkvärdigheter att bjuda Er, sångare från Nordens huvudstad. Men om vi inte kan bjuda Er något märkvärdigt av yttre pompa och stål, så vill vi hoppas, att vi i någon mån kan ersätta den na brist med ett uppriktigt hjärtligt mottagande. Vi har säkert inte köpenhamnarnas vinnande smil och lediga lätthet att ge uttryck för känslan. Men därför känner vi inte mindre glädje över att få ha Er som gäster. Därför är Ni inte mindre välkomna. Och det skulle glädja oss mycket, om Ni skulle trivas under uppehållet här. Välkomna till Laholm!

G. B—d.

STATLIGT VERK KRYMPES.

Tre välförståndiga män har på uppdrag av sakrevisionen granskat det svenska luftfartsverkets organisation. Utredningsmännen finner att kraftiga indragningar och besparingar är nödvändiga för att bringa ner verkets underskott, som uppgår till omkring 6,5 milj. kr. årligen. Det innebär krasst räknat en statlig subvention för varje flygpassagerare med 25 kr. Man måste nog medge att pengarna kan användas bättre i all synnerhet som redan det halvstatliga ABA inte är något glänsande affär för staten.

Man tycker sig nästan märka ett tidens tecken när det fastslås att verkets personalstat är för stor och behöver minskas. För första gången finner man förslag om minskning av ett statligt ämbetsverk. Det är nära på en epokgörande händelse i efterkrigstidens flitiga utökande av förvaltningen. Man har anledning tro att expansionens tid är förbi och vare sig vi vill eller inte blir vi tvungna att skära ner den statliga byråkratin. Vad som nu sker eller rättare bör ske med luftfartsverket måste förr eller senare träffa också andra statliga inrättningar. Faktum är att ett land och i synnerhet ett litet land inte förmår bära en överorganiserad förvaltning.

Till sist vill vi bara konstatera att 12 flygfält skall läggas ner och säljas eller utarrenderas till jordbrukarna. Det är precis vad en bondeförbundsriksdagsman, hr Hansson i Skedica, motionerade om redan vid föregående års riksdag. Men det blev nej den gången. Man kan förmoda att uppslaget tas bättre upp, när en statlig utredning kommer med det. Det är bra när det sunda förnuftet får råda till slut.

LP.

LAHOLM

NYHETER i
Damkappor
DRÄKTER o. BLAZERS
Regina Magasinet
Tel. 350 Laholm

Laholms Rödakorskår.

Övningar vid Mellbystrand avfärd från Samrealskolan söndag kl 9, cykel medföres. Äldre medlemmar välkomna. Måndag kl 19 avslutning å Samrealskolan, kl 20 samkväm å Stadshotellet, äldre medlemmar välkomna.

Älg simmade till Halmstad.

En älg försökte på fredagen emigrera simledes från Halland. Den tröttnade emellertid och simmade till västra stranden i Halmstad.

Var älgen startat sin simtur är obekant, men vid sjutiden på kvällen hade den i alla fall hamnat i närheten av flygfältet, där den stod alldeles orörlig ute i det grunda vattnet några meter från stranden. Den tittade långtansfullt mot terra firma, men runtomkring stod nyfikna människor och av allt att döma var älgen för rädd för att gå i land, trots att den tycktes alldeles utmattad. Men så hade den enligt uppgift också plaskat fram och tillbaka utefter stranden sedan 14-tiden.

Älgen, av allt att döma en ung tjur, kan ha kommit från Nyårsåsen via Tylösand eller Söndrum men det är ej alldeles osannolikt att den summit över bukten. Älgar är som bekant rätt duktiga simmare, det har t. o. m. förekommit att de krossat Öresund.

Kläder
för alla väder
hos
Lundins

De danska studentsångarna

kommer såsom tidigare meddelats till Laholm i dag middag omkring kl. 13.45. De hälsas då välkomna med sång på Laholms stortorg av stadens manskör. Fastighetsägare i Laholm uppmanas flagga i dag och i morgon med anledning av danskarnas besök här. Konserten i kyrkan i kväll börjar kl. 19.

Ihjälsparkad av en häst.

En 60-årig lantbrukare Fredrik Johansson, Bassholma, Tossjö, blev häromdagen så svårt sparkad i bröstet av en unghäst, att han nu avlidit på Ängelholms lasarett. Han efterlämnar maka och sex vuxna barn.

Den effektivisering av lantmäteriet

som statsmakterna ville vinna genom den i fjol genomförda omorganisationen hotar att omintetgöras av den enkla anledningen att importtillstånd vägras för de nödvändigaste instrumenten.

För att avarbeta den stora arbetsbalansen har man utökat den personal, som sysslar med fältarbeten, men för att forcera dessa arbeten kräves tillgång till teodoliter, varpå det råder stor brist. Lantmäteristyrelsen har gjort oavbrutna försök att få importera sådana instrument från Schweiz och senast i mars begärdes införsellicens för 70 instrument. Det blev emellertid blankt avslag Nu har styrelsen på nytt entreträget vädjat om valutatilldelning för ändamålet men begränsat ansökningen till 30 teodoliter till ett värde av kr. 36.540, varmed det mest angelägna behovet skulle tillgodoses. Kan inte bristen på teodoliter avhjälpas, kommer verksamheten att stagnera, säger styrelsen.

Sex månader för rattfylleri.

Vid Södra Åsbo och Björe häradsrätt i Ängelholm dömdes fiskhandlare Bror Malte Svensson, mot sitt nekande, till 6 mån. fängelse för rattfylleri.

Han hade i december förra året, med gasen i botten kört tvärs igenom bommarna vid Vegeholms station och lyckats passera oskadd mitt framför nosen på loket. Svensson fortsatte färden till Tångagården där han gömde bilen i en dunge. Godståget hade emellertid stannat, och lokföraren larmade färdingsman Rosén i Rögle, vilket ledde till att Svensson blev fast. Denne nekade då till händelsen men vittnen fanns och blodprovet visade 1,85 promille. Svensson blev nu dömd för fjärde resan rattfylleri och han har därtill en hel del vanliga fylleriförseelser bakom sig.

Kommunistertjänsten

i Grönahögs församling av Gällstads pastorat sökes av pastoratsadjunkterna Bertil Eklund i Valla, Sture Wallefors i Angred, Rutger Elmlund, Fagered, Assar Ulrici, Skällinge, Hilding Palmgren, Eldsberga, och Evert Andreasson, Solberga. De tre förstnämnda torde komma att uppföras på förslag.

Vattenmätare i Laholm fr. 1951?

AVLOPPSPLAN FÖR MELLBYSTRANDSVÄGEN UPPGJORD.

Vattenverksstyrelsen i Laholm har haft sammanträde under ordförandeskap av bryggeriidkare John Svensson varvid två synnerligen viktiga frågor behandlades.

Ett flertal fastighetsägare vid Mellbystrandsvägen hade förra året gjort framställning om avlopp för sina fastigheter, varvid de om så dant kom till stånd förbundit sig att betala 300 kr pr fastighet. Styrelsen godkände ett av vattenverksföreståndare Gösta Persson uppgjort förslag till avlopp. Enligt detta skulle en avloppsledning gå norr om vägen — alltså mot Lagan — och förbindas med en sjunkbrunn vid Klarabäck för att därifrån gå öppet i bäcken ned till Lagan. Denna ledning Denna hade kostnadsberäkn. 11,300 kr. På södra sidan skulle gå en betydligt längre ledning, som skulle förena sig med den genom Stadsparken planerade kulverten. Denna hade kostandsberäknats till 35,900 kr. Man beslöt förelägga stadsfullmäktige båda förslagen samt låta fullmäktige bestämma tid punkt för igångsättande samt anvisa medel.

Den andra frågan gällde vattenmätaresystem och beslöts föreslå stadsfullmäktige, att sådana införes i huvudsak i enlighet med ett år 1938 uppgjort förslag. Enligt detta skulle vatten för hushållsförbrukning kosta 32 öre pr kbm oavsett hur mycket som tages medan industrierna skulle betala efter en sjunkande skala i förhållande till förbrukningen. Någon garantiavgift skulle icke uttagas medan däremot mätarehyra skulle uppgå till 4 kr för vanlig hushållsmätare och 10 proc. å kostnaden för större mätare. Man räknar därvid med att behöva inköpa 250 mätare för en sammanlagd kostnad av 17,500 kr, vilka medel föreslås uttaxerade under fem år. Mätarna skulle inmonteras så, att de kunde tagas i bruk den 1 jan. 1951. Frågan torde föreläggas stadsfullmäktige vid sammanträde i juni.

Femårig gosse drunknad i går i L:a Dömestorp

Olyckan upptäcktes nästan genast, men livet kunde dock ej räddas.

En femårig son till lantbrukare Ragnar Svensson och hans maka, Lilla Dömestorp, Hasslövs socken, drunknade i går kväll i en märgelgrav strax vid hemmet. I ett obevakat ögonblick hade gossen kommit i närheten av märgelgraven och fallit i vattnet. Man saknade honom efter det han varit borta blott någon minut, och det var en broder till fadern, som fann gossen liggande i vattnet. Alla tecken tydde på att han nyss fallit i. Distriktssköterskan Karin Andersson i Östra Karup eftersändes, och vidare tillkallades doktor Sjöberg i Laholm. Energiska upplivningsförsök gjordes först av syster Karin och senare av doktor Sjöberg, men de blev resultatlösa. Den omkomne gossen, vars namn var Stig Roland, som skulle ha fyllt fem år den 25 juni, var makarna Svenssons enda barn.

Senaste nytt:

Möbler och mattor för en halv milj. kr. lågornas rov

TVÅ PERSONER YTTERST NÄRA ATT OMKOMMA VID VILLABRAND i STOCKHOLM.

STOCKHOLM i dag. (TT) En rasande eldsvåda, som var ytterst nära att kräva två människoliv och som på mindre än en timme ödelade en nyreparerad 14-rumsvilla på södra Lidingön utbröt vid 2-tiden natten till lördagen. Branden upptäcktes av ägaren, generalkonsul Nils Fröberg, som mitt i natten vaknade vid att det lukta rök i villan. Han väckte sin hustru och de två, som var de enda som för tillfället bodde i villan, måste skyndsamt lämna huset. Elden tycks ha uppkommit i ett balkongrum.

Generalkonsul Fröberg gör genom branden en stor förlust. Fyra ton mycket dyrbara möbler, som han nyss fått hem från Marocko, där han tidigare varit generalkonsul brann nämligen inne tillsammans med en hel del orientaliska mattor och nordafrikansk konst. Generalkonsuln uppskattar förlusten till en halv miljon kronor.

Järnvägstrafiken från Shanghai har inställts

KOMMUNISTTRUPPERNA 20 KM. NORDVÄST OM STADEN.

SHANGHAI i dag. (TT, från Reuter). Regeringstrupperna har enligt ett officiellt meddelande dragit sig tillbaka från Taitsang och Kiating, de två nyckelstäderna på försvarsbågen kring Shanghai. Trupperna har gått i nya ställnin gar närmare Shanghai. All järnvägstrafik från det av kommunisterna omringade Shanghai inställdes på lördagsmorgonen på order av garnisonsbefälhavaren. Enligt senaste rapporter står kommunisttrupper 20 km. nordväst om Shanghai.

"Sverige skämmer ut England" Londonpressen syrlig mot proffsen

LONDON i dag. (TT. Reuter).

Den överlägsna svenska segern i fotbollslandskampen mot England på Råsunda ägnas den största uppmärksamhet av morgontidningarna på lördagen. Matchreferaten publiceras på framträdande plats under rubriker som "Sverige skämmer ut England" (Daily Express). "Det hårdaste slaget för engelsk fotbollsprestige" (Daily Mail), "Sverige vann välförtjänt" (Daily Mail), "Svenskarna blottar vår svaghet" (News Chronicle), "England nere i botten — får lektion av svenskarna" (Daily Mirror) och "Svenskarna visar hur man spelar fotboll" (Daily Telegraph).

De olika tidningarnas sportkorrespondenter lämnar mycket samstämmiga referat. Englands svaga prestation minskar inte värdet av den svenska segern, heter det i Daily Telegraph, medan Daily Graphic förklarar: Sveriges seger var välförtjänt, det var det svenska laget som gjorde genombrytningarna. Det hade turen med sig i de kritiska ögonblicken, men det bestod också av de mest vetenskapliga spelarna och kunde triumfera över det skrala och föga helgjutna engelska laget.

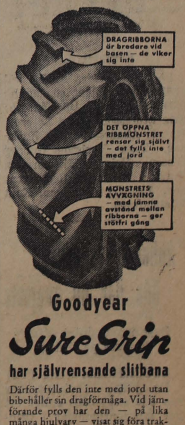
Svenskarna kom engelsmännen att framstå som ett lag som aldrig spelat tillsammans förr, förklarar News Chronicle, och "så o-

Forts. å sid. 8

Dagsböter för dödsskottet i Knäred i mars

Hallands södra domsaga har nu meddelat utslag i målet om dödsskottet i Körsveka, Knäred, den 13 mars då målaremästaren Gunnar Holmbro blev vådaskjuten till döds. I utslaget heter det att svaranden måste anses förvunnen att ouppsåtligen genom vårdslöshet och oförsiktighet ha varit vållande till Holmbros död. Häradsrätten finner förmildrande omständigheter föreligga. Enligt kap. 14, 9 par. SL dömdes svaranden därför att böta 60 dagsböter à 4 kr.

Rättelse. I vårt referat från tinget i Laholm i torsdagens tidning uppgav vi, att Erik Allan Åhrneberg blivit dömd till fängelse för att han fört bil i spritpåverkat tillstånd och för stöld av två cyklar. Beträffande sin befattning med cyklarna lämnade emellertid svär. en förklaring som rätten godtog, och i fråga om den svåg domen endast egenmäktigt förfarande.

Goodyear
Sure Grip
har självrensande slitbana
Därför fylls den inte med jord utan bibehåller sin dragförmåga. Vid jämförande prov har den — på lika många hjulvarv — visat sig föra traktorn 22% längre sträcka än den vanliga typen med slutet ribbmönster. Från olika synpunkter finns det
5 skäl att välja Sure Grip
- Den slirar mindre
- Den går mera orbete
- Den sparar bränsle/tid
- Den sparar tid
- Den håller längre

Goodyear Service
Laholms Nya Gummiverkstad
Hurtig Svensson.
Tel. 200. Tel. 200.

SVENSKA LANDSLAGET I FOTBOLL SLOG I GÅR ENGLANDS BÄSTA PROFFS-ELVA

DET ENGELSKA LANDSLAGET: Nedifrån v. backen Shimwell, målvakten Ted Ditchburn och Astor, halvorna Billy Wright, Franklin och Cockburn samt anfallskvintetten Finney, Mortensen, Bentley, Rowley och Langton.

Gren bäst på plan mot britt-proffsen

STOCKHOLM. (TT)

Sverige skrev fotbollhistoria på fredagskvällen genog att göra vad alla hoppats men inte så många vågat tippa, nämligen att slå Englands proff i en landskamp. Med 3—1 vann svenska landslaget en seger som bör taxeras efter eller kanske i klass med den olympiska triumfen. Siffrorna kanske inte helt motsvarar spelfördelningen då gästerna dominerade andra halvlek ganska efter tryckligt.

Men det kunde också ha blivit 4—1. Den fjärde svenska bollen låg i den engelska buren i 35:e minuten andra halvlek efter ett skott av Garvis Carlsson, men den italienske domaren Galeati ogillade det för offside p Jeppson, trots att han föreföll att stå inne i det engelsk målet. Det var nära att det blivit en kopia av det berön da svenska målet i Wembley mot Danmark i den olympiska semifinalen då Gunnar Nordahl befann sig inne det danska målet.

Engelsmännen hade mest av spelet, men de hade svårt att avsluta anfallen effektivt. Skotten var oftast illa riktade. Mest sprack det dock på backarna, som inte verkade förtroendeingivande. Målvakten Ditchburn kunde ingenting göra åt de bollar som gick in. Franklin på ch. tog helt hand om den svenska centerdebutanten Hasse Jeppsson, som först mot slutet av andra halvlek fick något uträttat, bortsett från målet i första halvlek. Kedjan var i stort sett en besvikelse. Berömde Stanley Mortensen på hi. Kan mycket hättre. De avgjort bästa var yttrarna Finney och Langton, men den sistnämnde på vänstra kanten sattes sällan i arbete.

I det svenska laget var som så många gånger förr Gunnar Gren den dominerande, bäste man på plan. Uttröttlig både i anfall och försvar, delikata framspelningar och dessutom små finesser i den högre skolan. Närmast bör Garvis Carlsson nämnas. Han firade stora triumfer genom sin snabbhet och ettrighet och även han kunde frispela sina kamrater.

Av de tre forwardebutanterna var nog Egon Jonsson bäst. Han visade ingen större respekt för engelsmännen. Kanske skot han ibland då en passning säkert hade satt Jeppsson på cf. kan sägas ha kommit ifrån sin debut med heder och det omdömet kan även gälla Bertil Bäckvall på vv. Hela försvaret var i utmärkt slag. Kelle Svensson gjorde en helgjuten insats i målet. Särskilt minns man hans dödsföraktande störtdykning framför fötterna på Bentley som kommit fri. Backarna Knut Nordahl och Erik Nilsson var omutliga. I halvbacksledjan spelade samtliga på toppen av sitt kunnande. Sune Andersson kanske kan sättas aningen före de andra. Han tog helt gadden ur farlige Mortensen och matade sina forwards utmärkt. Leander på ch. raderade så gott som helt ut Bentley och Kjell Rosén på hh. gjorde även han ett fullgott dagsverke.

Domaren i Galeati gjorde i stort sett en utmärkt insats även om han ibland fick publiken emot sig vid sina offsidebläsningar.

England valde att spela mot solen men med vinden. Redan efter en och en halv minut såg det farligt ut vid det svenska målet efter schabbel av Börje Leander, men situationen reddes upp. En minut senare var det klart för svensk ledning genom Garvis Carlsson, som elegant skarvade en lika elegant framspelning av Gren.

Engelsmännen hade det mesta av spelet men den svenska strömfallen var alltid farliga. Jeppsson passade till Bäckvall, som vidarebefordrade bollen till Garvis och från honom gick den till Jeppson som otagbart slog in 2—0 i 35:e minuten. Men det skulle bli flera svenska glädjeämnen. I 44:e minuten drog Gren upp bollen på vänsterkanten och slog in en utmärkt passning, som Egon Jonsson mötte direkt, och bollen flög som ett streck in i burgaveln.

I andra halvlek dominerade engelsmännen klart, men de hade fortfarande svårt att få ut något. I 24:e minuten kröntes dock deras ansträngningar med framgång. Det var hy. Finney som kanonhårt vräkte in bollen sedan Bentley kommit fri från Börje Leander och serverat passningen. Åtta minuter senare gjorde Sverige offsidemål.

— Gunnar Gren — som jämte Garvis Carlsson var bäste man på plan.

Segern var välförtjänt även om man inte kan komma ifrån att engelsmännen hade lite otur, tyckte UK-ordföranden Putte Kock. Men de spelade också sämre nu än i London 1947. Av de våra fäste jag mig mest vid Garvis.

Tyckte nog att allting klaffade perfekt, sade Gunnar Gren. Måste erkänna att jag är lite trött, men det tog på krafterna att sitta sig loss från deras högerhalv Cockburn. Engelsmännen var bra, men inte så bra som 1947 i London.

Domaren Galeati tyckte att matchen var lättdömd och mycket juste. Anledningen till att jag underkände svenskarnas fjärde mål var att Jeppson irriterade det engelska försvaret då han var på väg in i målet och ålunda var i klar offsideposition.

INDIENRESA I HÖST?

Det är långt ifrån osannolikt, att det blir en svensk fotbollsturné till Indien i höst, säger Holger Bergérius i Svenska Fotbollförbundet. Indierna har frågat efter våra villkor, och på den frågan har vi svarat:

— Vad kostar en sådan resa?

— Det vet jag uppriktigt sagt inte. Men vi begär en viss summa för varje match, som skall täcka alla våra kostnader, resan, uppehälle och traktamente. Fotbollsförbundet vill inte göra några utgifter i samband med en sådan resa.

AUSTRALIEN TAR GULDMEDALJERNA I FOTBOLL 1956.

Australien kommer att vinna den olympiska fotbollsturneringen 1956 och kommer med säkerhet att kunna placera sig bland de fyra bästa år 1952, säger ordföranden i landets fotbollsförbund, S. A. D. Storey, som utan att imponeras sett de bästa europeiska storlagen — inklusive de olympiska — i aktion.

— Vi räknar med internationellt utbyte under de kommande åren som en förberedelse för OS 1952. Dels spelar vi mot våra "grannländer", Java, Singapore och Nya Zeeland och dessutom hoppas vi på besök av europeiska lag. Vi hade sålunda krokar ute för att få hit OS-vinnande Sverige, men dessa planer sprack och nu får vi nöja oss med de jugoslaviska silvermedaljörerna. Våra förhandlingar med Jugoslavien torde inom kort vara avslutade. Om det jugoslaviska laget kommer, kan det bereda sig på ett enastående intresse — silver i OS smäller nämligen högt här.

LANDSORTEN FÅR SM I BROTTNING.

Efter många års uppehåll tänker brottningförbundet åter förlägga SM i grekisk-romersk stil till landsorten, fördelat på två platser med klasserna flugvikt, fjädervikt, weltervikt och lätt tungvikt på den ena samt övriga, fyra klasser på den andra. Tidpunkten för tävlingarna är förlagd till den 24—26 februari. Anledningen är bl. a., att Sverige nästa år skall svara för EM i grekisk-romersk stil, som man tänkt sig redan 20—23 mars.

SÖNDAGENS SERIEFOTBOLL:

Jumbofinal i Laholm - Kvibille till Hishult.

LIF:S B-LAG SPELAR I GENEVAD.

Seriesäsongen börjar lida mot sitt slut och för de flesta sydhalländska lagen återstår endast tre eller fyra matcher. Därmed tillspetsas också slutstriderna och särskilt två lag har det besvärligt, nämligen Laholms IF och Knäreds IK, vilka båda riskera att trilla ned i lägre serie.

Arvidstorp ligger jumbo

i div. I och Laholms Idrottsförening måste taga båda poängen i morgondagens möte för att ha någon chans att klara sig i fortsättningen. Det är sålunda oerhört mycket som står på spel, och vi vet, att det gula gänget med allra största energi kommer att gå in för matchen. Sune Pettersson är ju med och han kommer säkerligen att dirigera sina mannar lika väl som han gjorde i Getinge. Men det gäller för LIF att inte underskatta sina motståndare. Arvidstorp har lika mycket att kämpa för som hemmalaget och kommer säkerligen att bjuda ett förtvivlat motstånd. Men vi håller i alla fall en slant på hemmalaget, som tyvärr får undvara sin nye, farliga center Fredriksson, som skall ta studenten på måndagen och därför förklarligt nog inte vill spela med.

Matchen börjar kl. 14 och följande LIF-spelare samlas kl. 13.30: Jan Erik Lundblad, John Johansson, Ove Johansson, Karl Gunnar Alm, Sune Pettersson, Kurt Nilsson, Stig Allan Svensson, Kjell Nilsson, Karl Erik Sevandersson, Dag Ejwertz och Villy Hageltorn.

Arvidstorp mönstrar följande lag: Ingvar Robertsson, Gustav Andersson, Tore Persson, Karl Axel Andersson, Åke Myhrén, Gustav Lindblom, Valde Andersson, Arne Johansson, Ingvar Andersson, Gunnar Kjellberg och Gösta Larsson.

LBK reser till Harplinge.

och bör lägga två poäng till sin förutvarande siffra. Genom en seger hjälper klubben sig själv ett steg närmare seriesegern och desutom LIF närmare ett kvarstannande i serien. LBK ställer upp med följande mannar, som samlas vid stationen kl. 11.30: K. Svensson, S. Andersson, A. Andersson, S. Eriksson, L. Jönsson, R. Magnusson, A. Nilsson, B. E. Johansson, A. Franzén, H. Andersson, S. Larsson.

Hishult spela: hemma

mot Kvibille och bör väl ganska smärtfritt lägga beslag på två poäng. Kvibille ligger på sjätte och HAIS på tredje plats och den ordningsföljden bör väl hållas. Förra gången de båda lagen möttes segrade Hishult med 5—0, så att Kvibille har ju revansch att fordra. Men det torde inte bli lätt att ta någon sådan mot det i prima värform varande HAIS.

Matchen börjar kl. 15 (obs. tiden) o. Hishult mönstrar följande lag: Erik Hjalmarsson, Arne Larsson, Rune Svensson, Tage Götesson, Åke Johansson, Sven Svensson, Åke Carlsson, Gösta Pettersson, Folke Karlsson, Karl Åke Karlsson, Östen Nilsson.

Jumbofinal i Vapnö.

Knäreds IK reser till Vapnö o. måste helt enkelt taga full pott mot det andra jumbolaget Vapnö för att ha någon chans att hänga med i serien. Och vi hoppas, att Erik Johansson har kulsprutan rätt inriktad, så att bägge poängen följa med hem.

Knäred ställer upp med följande lag, som samlas kl. 9.00 hos Sven Svensson: Kaj Svensson, Olle Johansson, Kurt Nilsson, Bertil Karlsager, Henry Björklund, Hans Hansson, Bertil Svensson, Thorsten Eriksson, Erik Johansson, Arne Björklund, Anders Nilsson.

Veinge till Nyhem.

Veinge reser till Halmstad och möter där serietvåan Nyhem. Efter söndagens svaga match mot Trönninge vågar man inte ställa allt för stora förhoppningar på Veinge, men vi hoppas i alla fall på en poäng.

Följande spelare samlas kl. 15: Kjell Österling, Bror Johanson, Lennart Göransson, Harry Axelsson, Arne Jönsson, Stig Jacobsson, Sone Göransson, Ingvar Karlsson, Egon Bengtsson, Anders Andersson, Helge Karlsson.

Genevad spelar hemma

och möter då Laholms IF:s B-lag som väl inte kommer att få mycket att säga till om mot de blivande seriesegrarna. Men å andra sidan har LIF:s ungdomliga elva gjort många goda matcher och eftersom laget har allt att vinna och intet att förlora, så får Genevad allt se noga upp. Annars kan det mycket väl hända att gästerna ta poängen med sig hem. Och då skulle ju glädjen framför allt blir stor i Skottorp. Men med det vackra spel, som Genevad presterade i Skottorp har LIF inte några större chanser. Båda lagen bemöda sig emellertid om att spela vacker fotboll och då bör det hela bli sevärt och bra.

Matchen börjar kl. 10 och följande Genevadsspelare samlas kl. 9.30: E. Danielsson, Agne Persson, Gösta Johansson, Arne Johansson, Sölve Andersson, Börje Larsson, Hilding Hafström, Hans Uno Johansson, Eve Nilsson, Sven Karlsson, Hans Fägelberg.

LIF:s B-lag samlas kl. 9.15 på Laholms Idrottsplats: Eskil Johnsson, Tore Reinholdsson, Tore Krantz, Karl Erik Karlsson, Georg Karlsson, Lars Olsson, Nils Harrysson, Bo Hansson, Sune Ivarsson, Rune Andersson, Bertil Svensson, Bertil Jönsson.

Växtorps BOIS spelar hemma

och möter Skogaby BK. Det torde vara upplagt för hemmaseger men det gäller för Växtorp att ingalunda underskatta gästerna. Dessa äro nämligen inte så dumma och ha gjort många goda matcher, varför en överraskning ingalunda är utesluten.

Matchen börjar kl. 13.30 och Växtorpslagt samlas kl. 13: Herbert Kristiansson, Knut Nilsson, Sune Andersson, Sven Åke Johansson, Karl Gustav Nilsson, Egron Andersson, Jarl Hammarlund, Hasse Bengtsson, Robert Johansson, Stig Bengtsson, Arne Pettersson, Nisse Kristiansson.

Skogaby ställer upp följande lag, som samlas kl. 12.15 vid caféet: Gösta Larsson, John Ottosson, Kurt Andersson, Bertil Larsson, Gunnar Andersson, Torsten Karlsson, Stig Allan Brorsson, Ali Bengtsson, Gunnar Brorsson, Harald Jönsson, Rune Bengtsson, Reinhold Granat.

Till Simlångsdalen

reser Ysby och får det säkerligen inte lätt. När Simlångsdalen gjorde 5—1 mot LIF B på bortaplan, så har Ysby säkerligen inte mycket att hämta.

Följande Ysbyspelare samlas kl. 12.30 för resa:

Hans Jönsson, Kurt Bengtsson, Olle Pålsson, Tage Ottosson, Torsten Nilsson, Lars Larsson, Rune Folkesson, Bertil Nilsson, Ebbe Bengtsson, Sven Nilsson, Sune Karlsson.

Ösarp har slutat

på grund av att det inte går att samla lag, varför det inte blir någon match i Rännelöv i morgon.

Laholms BK B-lag

reser till Kvibille och bör där lägga sig till med ytterligare två poäng till sin förut goda poängskörd. Följande spelare samlas kl. 8.30 vid Centralcaféet för resa med bil: G. Hägerström, O. Nilsson, G. Pettersson, S. Viktorsson, A. Nilsson, P. Nilsson, L. Karlsson, Å. Nilsson, Y. Hafström, L. Olsson, R. Nilsson.

Vänskapsmatch i Knäred.

På söndag eftermiddag, närmare bestämt kl. 13.30 mötas på Lagavallen Knäreds B-lag och Genevads B-lag. Det bör bli en jämn och bra match mellan två jämnstarka lag. Knäred ställer upp med följande spelare, som samlas kl. 13.00: Torsten Johansson, Uno Johansson, Arne Mårtensson, Erik Karlsson, Arne Karlsson, Börje Mattsson, Lennart Enoksson, Karl Erik Karlsson, Ingmar Edmundsson, Ebbe Karlsson, Lars Åke Johansson, Karl Gustav Persson, Karl Erik Eriksson.

Genevad mönstrar följande lag, som samlas kl. 12: John Nilsson, Gunnar Nilsson, Stig Viberg, Börje Jonsson, I. Ståhle, Gunnar Andersson, Owen Nilsson, Ben Bengtsson, Gösta Åkesson, Olle Nilsson, Titus Persson, G. Ståhle.

Pojklagsmatch i Knäred.

Det blir även pojklagsfotboll i Knäred i morgon och kl. 12.15 mötes Knäreds och Rännelövs pojklag. Knäred ställer upp med följande spelare: Inge Verners-son, Ove Karlsson, Åke Nilsson, Knut Svensson, Karl Erik Eriksson, Ingmar Tagesson, Ture Johansson, Karl Einar Sternheden, Karl Gustav Persson, Roland Larsson, Olle Svensson, Leif Tagesson.

Kort om Sport

VINTERSPELEN 52 BOJKOTTAS?

Internationella skidförbundets VO sammanträdde på tisdagen i Oslo. Enligt de informationer som finns tillgängliga kommer kongressens främsta förhandlingspunkt att utgöras av amatörfrågan. De amerikanska delegaterna vid kongressen är benägna att skärpa reglerna och att stärka skidlöparnas ställning i förhållande till internationella olympiska kommitténs uppfattning av amatörbegreppet. Så t. ex. vill inte amerikanerna erkänna löparnas rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst. De central-europeiska ländernas representanter kommer att trycka på tränarnas rätt att ställa upp i amatörlopp och på deras erkännande även i IOK:s ögon. Det uppges att Frankrike skulle vara berett att driva saken till sin spets genom att föreslår att FIS skall bojkotta olympiska spelen 1952 om de olympiska "gudarna" inte vill gå med på att erkänna tränare som amatörer.

KLART SEPT. I MELBOURNE SÄGER BO EKELUND.

Jag är optimistisk och tror på en svensk trupp till olympiska spelen i Melbourne 1956, säger Bo Ekelund, som på onsdagen kom hem från den olympiska kongressen i Rom.

— Flyg är naurligtvis det enda tänkbara färdmedlet. D. v. s. hur ryttarna skall göra med sina hästar, vet jag inte. Det får någon annan, som begriper saken bättre än jag, avgöra. Man kan ju även transportera hästar pr flyg numera. Att det blir stor nedsättning på flygreisekostnader na har arrangörerna redan utlovat.

Tidpunkten blir september, den saken är klar. Jag kan inte tänka mig en bättre tid ur svensk synpunkt. Vårt landslag brukar ju vara som bäst vid den tiden.

ASIATISK BOJKOTT MOT OS?

Filippinerna kommer eventuellt att bojkotta olympiska spelen i Melbourne 1956 på grund av Australiens "antiasiatiska" politik. Ledamoten av filippinska riksdagen Francisco Perfecto föreslog på tisdagen en resolution, i vilken riksdagen skall uttrycka "sin kraftiga och djupt kända motvilja" mot filippinskt deltagande i Melbourne. Enligt resolutionstexten är Australiens rasdiskriminering ett brott mot det filippinska folket. Resolutionen framhåller även, att flera andra asiatiska folk planerar att utebli från Melbourne på grund av "det vita Australiens avskyvärda politik".

INDINEN ÖNSKAR SVENSKT GÄSTSPEL I FOTBOLL.

Indiska fotbollförbundet har förfrågat sig om möjligheterna att genomföra en landskamp Indien—Sverige jämte ytterligare matcher under senhösten i år i Indien. Fotbollförbundet utreder möjligheterna härför.

RIF-konsulent på maj-turné i vårt distrikt

Riksidrottsförbundet har på försök sänt ut en del idrottskonsulenter till distrikten och i Halland har under maj månad placerats Sven Karlsson från Trödje i Gästrikland.

Konsulentens uppgift är att resa omkring i distrikten och bistå föreningarna med råd i deras arbete, leda idrottsmammaträffar m. m. Då vi endast fått knappt en månad på vår lott, kan han icke besöka samtliga föreningar utan förbundsstyrelsen har sett sig nödsakad sammankalla föreningarna till vissa centrala platser för att med konsulenten diskutera olika frågor.

Konsulenten började sin verksamhet i Kungsbacka den 5 maj och har därefter besökt Lindome, Fjärås, Ullared och Väröbacka samt befinner sig nu i Varberg, där han på söndagen å Påskbergsvallen kl 10 fm. skall tega hand om de aktiva i Varberg med omnejd.

Resrouten i övrigt blir enligt följande: 16/5 Tvååker, Fjärås hus, kl 19,00, 17/5 Falkenberg, tan kl 19,00, (falkenbergsföreningarna), 18/5 Falkenberg, Wiltan kl 19,00 (landsbygdsföreningarna kring Falkenberg), 19/5 Torup (plats ännu ej bestämd), 20/5 Oskarström, Folkets Hus kl 19,00, 21/5 Torups Idrottsplats kl 10,00, 22/5 Oskarströms Idrottsplats kl 10,00, 23/5 Halmstad (fotbolls- och handbollsklubbar), 24/5 Halmstad (övriga föreningar), 26/5 Halmstad Örjans vall kl 10,00 (aktiva i Halmstad med omnejd), 27/5 Halmstad (landsbygdsföreningarna Halmstad), 29/5 Laholm, Idrottsplatsen kl 10,00 (aktiva i Laholm med omnejd), 30/5 Laholm, 31/5 Getinge (såväl styrelser som aktiva).

Samtliga berörda föreningar får kallelser till kursen med uppgift om tid och plats. Föreningarna uppmanas tillse, att styrelserna samt övriga funktionärer deltar och även uppmana sina aktiva att deltaga i idrottsmannaträffarna, då konsulenten kommer att lämna råd

Kornhults IK.

Följande spelare samlas vid affären i Kornhult söndag kl. 8.30 fm. för resa till Växtorp: Stig Sturesson, Lasse Larsson, Rutger Almarsson, Sven Karlsson, Tage Karlsson, Gunnar Olsson, Holger Hjalmarsson, Torsten Andersson, Bror Svensson, Lennart Artursson, Knut Hjalmarsson.

"Abbekås-tyskarnas" öde har nu avgjorts

Regeringsbeslutet offentliggöres på tisdag.

STOCKHOLM i dag (TT)

De sjuttio Abbekås-tyskar nas öde avgjordes enligt ett par morgontidningar i princip vid fredagens konselj. Beslutet offentliggjordes emellertid inte, då det först skall justeras, vilket väntas ske tidigast på tisdag i nästa vecka. Expeditionschefen i inrikesdepartementet framhåller på fråga av Sv. D. att departementet dessförinnan inte heller kommer att vidta några åtgärder för verkställighet i ärendet. Samtliga tyskar har kommit från ryska östzonen, och har begärt asylrätt.

Landshövdingen till maraton-SM i Kungsbacka

Svenska mästerskapet i maratonlöpning, som anordnas av IF Rigor i Kungsbacka söndagen den 19 juni, artar sig att bli ett verkligt storevenemang ur såväl idrotts- som publiksynpunkt. Landshövding Reimer Johansson kommer att övervara loppet och förrätta prisutdelningen, och dessutom blir det förstås representation från Svenska idrottsförbundet och ett rejält koppel tidningsfolk.

Det är andra gången i sin historia som Rigor får äran att arrangera ett SM, och man hade väl knappast väntat att detta andra tillfälle skulle komma så snart efter 1941 års terräng-SM. Nu firar emellertid som bekant Rigor sitt 15-årsjubileum i år, och detta är väl en anledning till äran, men herrarna i Riksidrottsförbundet har nog också arrangörsarbetet vid terrängmästerskapet i friskt minne och har därför med gott samvete kunnat ge den nordhalländska föreningen den uppmuntran som maratonarrangemanget innebär.

Loppet, vars start och mål förlagts till torget i Kungsbacka, kommer att inramas av en torgfest i bästa stil. Festen börjar omedelbart efter starten kl 14 och pågår sedan under de cca två och en halv timmar som löparna är på banan. Därvid kommer publiken att bjudas bl. a. något för norra Halland alldeles nytt, nämligen fäktning på värja. Den kvinnliga Svitjodtruppen, som gjorde sådan succé på Lingvecken i Göteborg, Götets bästa kvinnliga elitrupp för övrigt, ger en uppvisning i redskapsgymnastik och fristående rörelser, och dessutom planerar man skämttävlingar och en del annat smått och gott. Idrottsmässan bjuder också på tombola, chokladbjud och andra festarrangemang.

Vad maratonloppet anbelangar väntar sig förstås arrangörerna hela den svenska eliten och minst 30-talet löpare, men det är en sak som man inte kan säga något om förrän efter anmälningstidens utgång den 9 juni. För att publiken skall kunna följa loppet från festplatsen på torget anordnas högtalareutsändning med tills två speaker från banan.

SOVJET MED I FSI.

Atta nya nationer, däribland Sovjetunionen, beviljades på onsdagen inträde i internationella skidförbundet, meddelades det officiellt här på onsdagskvällen. De övriga nationerna är Argentina, Bolivia, Chile, Libanon, Lichtenstein, Israel och Portugal. Huruvida ryskan i fortsättningen skall bli ett av de officiella språken kommer att avgöras senare. I varje fall hälsade FIS-presidenten N. R. Östgaard ryssarna välkomna på deras eget tungomål.

ASK IMPONERADE PÅ EXPERTISEN.

Elis Ask imponerade storligen på expertisen i sin match mot Charles Riley, och även garvade boxningsbedömare erkände, att finnen har möjlighet att bli någonting alldeles extra. Inte många timmar efter matchen kom flera promotors med små trevare för att höra sig för om möjligheterna för ett nytt framträdande av finnen men det stannade vid förfrågningar. Jack Dempsey försäkrade nämligen kategoriskt, att han själv skulle ordna den saken. Dempsey var själv mycket begeistrad efter matchen och lovade att Ask så småningom skall stå i ledet nämast toppen.

Rännelövs GIF.

Pojklaget samlas vid Bergs hörna söndag kl. 10.45 för resa till Knäred.

Engelsk ledaren:

Svenskarnas spel nästan fulländat

Svenskarnas spel i dag var nära nog fulländat, sade den engelske överledaren, mr Drewry, efter matchen. Man har lärt sig att låta bollen göra spelet och att skapa luckor. Dessutom visades stor säkerhet i anfallens avslutning. Alla svenskarna förtjänar en blomma.

Thure Claesson i UK hade också idel berömmande ord om den blågula elvan. Gren var planens utan tvekan främste spelare.

Markaryd

Gårdagens månadsmarknad

gynnades av strålande vackert väder och en stor allmänhet. Salutorget var också fyllt med stånd och affärerna gingo raskt undan. Trädgårdsmöbler fanns det rikligt av och samma var förhållandet med övriga slöjdvaror.

Smågrismarknaden var inte över sig och endast ett 50-tal djur hade saluförts. Priserna höll sig mellan 50—75 kr. och affärerna gingo ganska trögt.

På boskapsmarknaden fanns allt som allt 4 kor, 1 får och 2 hästar. Ett par av nötboskapen såldes för priser mellan 500—600 kr. och en av hästarna såldes för 1150 kronor.

I köpingens affärer var det en bra dag och var man vände sig stod det kö. Affärsmännen har således all orsak att känna sig nöjda med en ansträngande dag.

Eldsvådetillbud i Markaryd.

Markaryds brandkår alarmerades strax innan kl. 24 natten till i dag till Sjöbergs bageri beläget i Skånska Bankens fastighet vid Drottninggatan. Man hade på kvällen lagt in ved i bagarugnen för att torka. Veden hade blivit antänd och det blev en mycket kraftig rökutveckling. Brandkåren behöv de aldrig ingripa och skadorna blevo ringa.

Marknadsberättelser och prisnoteringar

meddelade genom Sveriges Lantbruksförbund.

Stockholm den 12/5 1949.

Potatis.

Den 11/5 1949 noteras följande pris å prima välsorterad potatis i södra Sveriges produktionsområden, uppköparas försäljningspriser, inkl. emballage:

På stationer i Halland 9: 50 pr 100 kg.

Stråfoder.

Priser noteras nu endast för hö i Norrland. Marknaden där är fast med mestadels mycket snäv tillförsel och stor efterfrågan. Priserna blir därför i viss mån svåra att överblicka, men tydligt är, att prisnivån höjt rätt avsevärt. Denna vecka noteras genomgående 16 kr pr 100 kg för prima hö, men enstaka högre priser har även förekommit.

Ägg.

Svensk äggnotering, satt av Lantbruksförbundet för tiden 9/5—14/5 1949. Producentpris i de viktigare produktionsområdena i Götaland: 250 öre pr kg.

Partipris å kronmärkta ägg den 9/5 1949: Göteborg 298 öre pr kg.

Tillförseln på ägg är alltjämt mycket rikligt, men vi ligger nog nu på produktionskurvans topp, och så småningom bör man kunna vänta sig en viss nedgång. Efterfrågan på de större konsumtionsorterna betecknas som god, i vissa delar av landet, såsom exempelvis Norrland, har emellertid köplusten avtagit något. Marknaden avlastas alltjämt genom export.

Slaktfjäderfä.

Svensk fjäderfänotering. Lantbruksförbundet anger för veckan 6/5—21/5 1949 följande riktnoteringar å slaktfjäderfä vid försäljning från producenter till äggcentraler i södra och mellersta Sveriges produktionsområd. öre per kg levande vikt:

	klass I	klass II
kyckling, minst 0,650 kg	—	—
unghöns och -tuppar	—	—
slakthöns	200	120

Partiprisnotering å slaktat fjäderfä. Partipriser i Stockholm den 16/5 1949, öre pr kg plockad vara:

	kron-märkta	pri-ma	stan-dard	lard
kyckling	—	—	—	
unghöns o. -tuppar, 0,8—1,1 kg	—	—	—	
slakthöns, 1,2—1,8 kg	—	350	280	

Marknaden för hönsen ligger tämligen fast, men man får nog räkna med, att tillförseln nu skall öka. För nästa vecka noteras oförändrat pris. Producentorganisationen invägde under mars månad preliminärt 43,000 kg slaktfjäderfä mot 27,000 under närmast föregående månad och 17,280 under mars 1948.

Smågrisar.

God tillgång och god efterfrågan råder alltjämt på smågrismarknaden, och rapporter föreligga nu om starkast köplust även från Norrlands sida. Prisläget är helt oförändrat och tendensen fortsatt stadig.

Knäred-Hishults befälsutbildningsförening

har mintjänst söndagen den 15 maj i Hishult kl. 09,00. Klädsel: uniform, livrem.

FAMILJENYHETER

Nittoåring

En välkänd Mästockabo fyller i morgon nittio år. Det är f. lantbrukaren, lantbrevbäraren m. m. Ludvig Leander, som då uppnår denna höga ålder. Och födelsedagen begår han vid ganska god vigör.

Ludvig Leander är född på den gård, där han nedlagt sin mannagärning och där han alltjämt är bosatt. Gården har för övrigt varit i släktens ägo i över 300 år och den äges nu av en dotter och en måg.

I helt unga år emigrerade han till Amerika, där han stannade i sju år, sysselsatt med olika arbeten, jordbruk, järnvägsbyggen och vid verkstäder. I längden trivdes han inte på främmande jord utan återvände hem och övertog fäderngården. Med ungdomens ljusa optimism och sega kampvilja satte han igång med allehanda förbättringar av föräldrahemmet. Han började ett odlingsarbete, som är värt att uppmärksammas. 15 tunnland öppen jord fanns det när han började, men när han överlämnade den var arealen 23 tunnl. alltsammans i yppersta skick.

Veinge kommun har anledning att känna tackesamhet gentemot honom för hans initiativ till den stora skogsallmänningen i Bölarp. Han har också fått erkännande för vad han gjort på detta område i form av Hushållningssällskapets diplom.

Trots att han nedlagt ett sådant oförtröttligt arbete på den egna torvan har hans krafter tagits i anspråk även för andra värv. Han blev fjärdingsman o. lantbrevbärare och pålades kommunala förtroendeuppdrag av många slag. Han var ledamot av kommunalfullmäktige i många år och var ledamot av kommunalnämnd, fattigvårdsstyrelse och pensionsnämnd o. under förra kristiden innehåde han sysslan som ordf. i livsmedelsnämnden.

Den gamle hedersmannen kan sålunda se tillbaka på ett gagnerikt och välsignelsebringande liv och på sin höglidsdag är han värd ett ärligt tack för ett gott dagsverke.

70 år

fyller på måndag f. lantbrukaren Johan Elström, Nyby, Laholm.

Elström är född på den gård, som han alltjämt är bosatt på och som han innehade i många år. Han övertog gården efter sin fader, utvidgade den genom inköp av en närliggande gård och har numera överlämnat den till sin son. E. njuter nu sitt otium i en villa, som han byggt sig på gårdens mark. I sin krafts dagar var Elström en duktig lantbrukare, men han de även tid över för allmänna värv. Sålunda var han i många år ledamot av bl. a. taxeringsnämnden och nykterhetsnämnden i Laholm.

60 år

fyller på måndag lantbrukaren Hilmer Broberg, Lejeby.

Broberg är född på den gård, som han alltjämt brukar och som han övertog efter fadern. Här har han nedlagt ett stort arbete och som lantbrukare har han gjort sig känd för stor duglighet, något som den välskötta gården också bär vittne om. För jordbrukets ekonomiska sammanslutningar har han varit intresserad och verksam. Sålunda är han styrelseledamot i Laholmsortens Lantmannaförening, och han har tidigare varit styrelseledamot i Köpinge mejeri. Vidare är han revisor i Veinge m. fl. socknars brandstodsbolag och i Nyby hästförsäkringsförening.

Vackra
Hederspresenter
bäst hos
EMILSON - Laholm.

STUDIOFOTO
SERIEFOTO
PORTRÄTTFOTO
Allt fotografiskt finner Ni hos
ÖWALL FOTO EFTR.
Fotograf Uno Viisimaa.
Östertullsgatan. Tel. 650
Laholm.

Personligen är Broberg en sympatisk och tillmötesgående man o. hyllningar komma därför säkerligen inte att utebli på högtidsdagen.

DÖDSFALL:

James Peter Pearson. I Moline, USA, har James Peter Pearson, bördig från Perstorp i Eldsberga, avlidit i en ålder av nära 82 år. Han var en av sin stads mest framträdande medborgare och f. d. president i dess konsumtionsförening.

Pearson reste som 17-åring till Amerika och var senast hemma i Sverige på besök 1921. Efter ankomsten till landet i väster fick han anställning på en farm i Illinois, där han stannade två år och lärde sig landet och språket. Sedan flyttade han till Moline och fick plats i ett glassbolag, där han på tre år satte sig in i branschens alla detaljer. Endast 22 år gammal startade han i kompanjonskap med en annan svensk och en tredje person två nya bolag, och sedan dessa år 1910 sammanslagits till ett företag blev Pearson dess chef, en post som han bekläddе till 1945. Med detta bolag var flera andra stora företag lierade, och Pearson var vicepresident i flera av dem. Hans ställning inom traktens affärsliv var ledarens, och även på andra områden var han ett känt och erkänt namn. Kyrklig intresserad var han en av de bärande krafterna i sin orts baptistsamfund, och ett av hans stora intressen var distributionen av biblar och kristlig litteratur.

I ett uppslagsverk för Illinois hette det redan 1914 om James P. Pearson: Kanske har ingen man i sin gärning bättre och klarare än James Pearson visat vad effektivitet är värd.

Den bortgångne sörjes av maka samt brorsöner i Eldsberga.

Karl Svensson. I en ålder av 74 år avled natten till torsdagen i sitt hem i Ulvaryd i Markaryd f. d. lantbrukaren Karl Svensson. Han var född i Hulabäck, Markaryd. I unga år utövade han tillsammans med en broder byggnadsverksamhet. Hans egentliga gebit blev senare vagnmakeri inom vilken bransch han var mycket kunnig och anlitad. 1919 inköpte han ett jordbruk i Ulvaryd och detta överlämnade han 1940 till en son. Han sörjes närmast av maka samt en son och en dotter.

BEGRAVNINGAR:

— I Växtorps kyrka vigdes i går stoftet av fru Maria Nilsson, Vindrarp, till den sista vilan. I sorgehuset höll kh. Hallind en andaktsstund, och sjöngs ps. 119: 1—5. Före jordfästningen som förrättades av kh. Hallind, sjöngs ps. 570 och efter ps. 273: 4—5. Så följde begravningsmässan, och akten slöt med ps. 410: 11, varpå kistan under sorgmusik utbars och sänktes i graven. Här läste officianten en bön. De anhörigas tack för hedersbevisningen frambars av kyrkvärden Carl Pålsson, Vindrarp. En rik blomstergård hade ägnats den bortgångnas minne.

Båstad

Skriftlig realexamen.

Samtliga lärjungar i klass 4 har godkänts och går vidare till den muntliga realexamen, som kommer att äga rum den 27 maj.

Något om begravningar genom tiderna.

För LAHOLMS TIDNING av LEONARD JANSSON.

Sättet att begrava de döda har under olika tidevarv undergått flera förändringar inom vårt fädernesland. Sveriges första inbyggare begrovo sina döda i stora grifter under stenrös, vilka sedan kallades kummel. Ifrån första inflyttningen i Sverige bör man således räkna kummel-åldern, vilken pågick till dess man begynte låta brinna de döda och förvara askan i käril, vilka nedsattes i jorden, och härmed började Bränne-åldern. Då Yngve Frej dog, brändes icke hans lik, utan satte a i stor hög. Sedan började man så småningom att jordfästa de döda, så att man ifrån år 61 kan räkna Brännealderns slut o. Hög-ålderns början.

Samma bruk bibehölls vid kristendomens införande, emedan det överensstämde med de första kristnas sedvana. — Ännu år 1017, och långt senare, brukades dessa till de döddas begravning, likaväl som kyrkogårdar; men slutligen utdömdes de förra. Om kyrkogårdar yttrade Carl IX: "Kyrkogården skall ingom förvägras, som döder är, på det ej den påviska falska religion måtte styrkas, som aktar kyrkogården för helligare jord, än annan. Dock skall efter dem, som i kyrkogården begravas, givas något till kyrkan, till att hålla de hus vid makt, där Guds ord skall predikas och sakramentet utdelas." — Härvid borde även böra nämnas de rörelser, vilka tilldrogo sig i Sverige 1710 i anledning av detta ämne. Överheten befallde, att de, som dogo i pesten, skulle till förekommande av smittosamma sjukdomar, icke begravas i kyrkor eller på kyrkogårdar, utan på andra särskilda ställen. En del av prästerskapet ställde sig ej sådant till efterrättelse utan utlät sig obetänksamt häröver, både i predikningar och vid andra offentliga sammankomster. Kungl. senaten befallde därför, år 1711, att konsistorierna skulle förehålla prästerskapet detta ofog samt att de på intet sätt skulle understå sig varken att göra eller tala emot sådana till den allmänna välfärdens bästa utfärdade förordningar. I anledning härav avlät biskop Jesper Svedberg den 1 febr. 1711 en skrivelse till prästerskapet i Skara stift, däri han bland annat yttrade: "— — läraren borde förtaga menige man den tanken, att kyrkogården hade uti sig en sådan helighet, att den, som icke där blev begraven, skulle sakna något till sin heder och salighet. De dödas ben voro långt bättre behållna på andra ställen, än i kyrkor och kyrkogårdar, och var de än lågo, skulle de alla på en gång uppstå."

Denna skrivelse upplästes på predikstolarna i hela riket, men bidrog ej att ställa menigheten tillfreds, vilket först lyckades så småningom genom allvarligare anstalter. — År 1642 anhöll prästerskapet, att i kyrkorna inga gravkor måtte intagas, utan biskopens och kyrkoherdens med församlingens vetskap och tillstånd. Drottning Christina kunde väl ej alldeles ogilla detta förslag, men ansåg menligt, att minska den rättighet, som medföljde jus patronatus; slutligen blev detta bruk likväl till en del inskränkt.

I påviska tiden vigdes gravarna av prästen, innan liket nedsattes, men detta avskaffades på Upsala möte 1593. "Ty sådant", sade preses, "härflöt utav prästernas egennytta och skedde allenast för deras fördel skull." År 1528 befallde konung Gustav I, att alla slagsmål på kyrkogårdar skulle komma under namn av edsöre. Fordom fick man ej heller taga med våld från kyrkogård den, som flytt dit för att få vara med fred. — Den första som i Sverige begrovs på evangeliskt sätt, var en smed i Örebro vid namn Peder Olofsson. Hans tvenne söner Olaus och Laurentius Petri bestyrde därom 1520, då de efter hemkomsten från Tyskland bortvisade jordfästningen med latinsk mässa, vigvatten samt andra katolska bruk. År 1731 förordnades, att i städerna inga andra skulle brukas till att bortbära liken än vissa av magistraten därtill förordnade personer med undantag likväl för de fattiga, vilka fingo bäras av andra. Vid de förnämares jordfärd tilläts, utom de nyssnämnda, som gingo under båren, den dödes vänner att bära bårklädet på sidorna. Detta förordnande blev år 1732 sålunda förklarat, att den som sådant åstundar, må, till sina dödas bortbärande, betjäna sig av dem, som varit den dödes vänner, bekanta eller underhavande, blott ej något traktamente eller någon annan gåva och omkostnad därvid kommer ifråga. Men när den dödes bekanta få gå på sidorna och bära bårklädet, få inga andra brukas under båren till att bära liket, än de av magistraten förordnade.

Man erkände år 1668, såsom en gammal och lovlig plägsed, att de kristnas lik blevo under sjungande av psalmer burna till sina gravställen. Därtill fick, vid adeliga begravningar, brukas den församlings skola, där begravningen skedde, eller den näst därintill belägna, samt ordinarie stadspräster, vilka skulle förrätta den vanliga sången så väl på gatan som inom kyrkan i koret. På landet fingo högst 10 à 12 personer kallas härtill.

År 1686 blev sången ifrån begravningshuset till kyrkan förbjuden på landsbygden. Nu möter prästen likprocessionen vid kyrkoporten då ringningen upphör, varefter en begravningspsalm sjunges, tills liket blivit nedsatt i graven. Några begärde, år 1712, att få hålla vokal- och instrumentalmusik under begravningen, men detta blev av överheten avslaget. År 1720 var man ännu så vidskeplig, att de, som dogo i barnsäng, skulle först bäras in i kyrkan, innan de begravdes ute på kyrkogården. Man inbillade sig förmodligen, att sådana kvinnor skulle på detta sätt få hålla sin kyrkogång och icke läggas i graven såsom oren. Biskopen i Växjö, David Lund, ivrade häremot på det högsta i sitt stift.

Som det syntes lända till gudaktighetens befrämjande, att begravningar skede på söndoch helgdagar, så behölls denna sed en lång tid. Men år 1655 blevo begravningar på söndagar förbjudna i städerna. År 1688 upphävdes åter detta förbud. Nattetid, eller sent på aftonen, får intet lik jordas. Alla slags begravningar skola anställas om dagen, och i rättan tid så att ingen, vem det vara må, får begrava sina döda på annat sätt, än att begravnings-gudstjänsten är förbi, förrän mörkt bliver (Kungl. resolution på prästerskapets besvär 1718, par. 3).

Överheten försökte förmå rikets undersåtar att bortlägga överflöd vid begravningar och föreslog, att man i stället skulle göra någon berömlig gåva till kyrkor, skolor och hospitaler. Redan år 1635 klagade man över yppighet vid sådana tillfällen, vilken klagan ofta förnyades. Ifrån år 1644 till 1669 utfärdades mot detta överflöd åtskilliga kungl. stadgar, vilka år 1686 bekräftades av kyrkolagen.

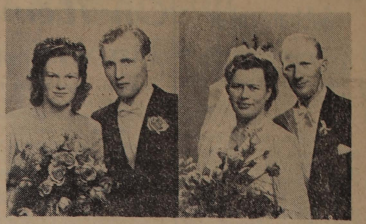
Med ringningar gjorde man sig i gångna tider mycken kostnad, men år 1664 tillstadde vare sig riddarskap, präster eller borgare flera än fyra ringningar, nämligen den första, som kallades själaringning, den andra dagen före begravningsdagen, den tredje när begravningen skedde, och den fjärde då liket var jordsatt; med förbehåll att alla dessa ringningar icke förlängdes över en halv timma.

I anseende till åtskilliga orsaker var stor skiljaktighet vid begravnings-förrättningarna, så att begravningarna kunde anses vara av tre slag: ärlig, tyst och neslig begravning. 1) Ärlig, kristlig, vanlig och högtidlig begravning förrättades under anförande av präst, som därvid handlade efter föreskriften i IX kap. av kyrkohandboken. En sådan förunnades åt var och en, emot vars leverne ej något menligt förekommit, ävensom den, som funnits liggande död, utan att kunnigt var på vad sätt han omkommit. 2) Tyst begravning (begravning i tysthet) skedde utan några högtidligheter och utan åtföljande procession, allenast i närvaro av dem, som därvid hade något att uträtta. Ritualen vid sådana begravningar bestod däri, att prästen, sedan liket nedsänkts i graven, kastade mull däröver, varefter prästen läste Fader vår och den vanliga välsignelsen. Sådana begravningar förrättades för nyfödda barn, som ej fått döpelsen; sådana, som i neseri, huvudsvaghet eller annan vånda avhänt sig livet; sådana, som omkommit genom nesligt överdåd, t. ex. för mycket brännvinssupande, samt delinkventer och andra, vilkas kroppar blivit nyttjade å anatomisalar. 3) Neslig begravning verkställdes av skarprättaren, vilken nedgrävde den döda kroppen i skogen eller i galgbacken.

Ingen tacksägelse förekom vid sådant dödsmål, och ingen präst medföljde liket. Sådan begravning skedde efter självspilling, efter den som undergått dödsstraff för grova missgärningar, efter den, som tillstått sådana gärningar och i fängelse dött samt efter duellanter. En mindre art neslig begravning var, då någon lades avsides å kyrkogård, varvid icke heller präst officierade, eller någon religionsakt förrättades. Sådan begravning ägde rum, då någon funnits ligga död och ingen visste hur han omkommit, men känt var, att han fört ett ogudaktigt leverne; om tvenne dräpte varandra i brådskunnad, om mördare eller tjuv dött i fängelse utan att missgärningen var bekänd, samt för barn, som fötts i oäkta säng och mördats.

Under de senaste hundra åren har stora förändringar skett i begravningsritualen.

Våra brudpar

Hr Stig Ottosson, Växtorp, med maka Gunhild, f. Edvinsson, Växtorp. Hr Valter Svensson, Värestorp, Rännaslöv, med maka Millie, f. Magnusson, Flintarp, Hallandsås.

Hr Hakon Pålsson, Laholm, med maka Brita, f. Lind, Laholm. Hr John Nilsson, Skånes Fagerhult, med maka Ingrid, f. Olsson, Hishult.

Foto: Wennströms Eftr., Dahlqvist, Laholm.

Jordbrukare!

FA YRKEN har en så individuell prägel som jordbrukarens. Jordbrukaren är sin egen man i långt större utsträckning än de flesta andra yrkesutövare. Men hans självständiga ställning kan fresta till en allt för långt driven individualism. Enighet ger styrka, och den som uppträder ensam kan komma till korta mot de mäktiga organisationer, som finns på olika håll i näringslivet. Lyckligtvis har även våra dagars jordbrukare insett, att sammanhållning mellan dem är nödvändig. Det är denna insikt, som gjort det möjligt för dem att bygga upp sina fackliga och politiska föreningar, vilka redan nu uträttat mycket till jordbrukets gagn.

Men även ur ren trevnadssynpunkt är en alltför långt driven isolering att avråda. Då jordbrukaren efter lång, strävsam dag på åker och äng unnar sig någon halvtimmes vila och rekreation vill han gärna känna kontakt med orten och folket. Han vill också ha en orientering om vad som hänt ute i världen och — inte minst viktigt — om vad som hänt i den egna socknen och i grannkommunerna.

De jordbrukare, som bor i södra Halland och sydvästra Småland, finner denna kontakt och orientering bäst i Laholms Tidning, ty det är ortens egen tidning. De läser LT gärna även därför, att denna tidning för jordbrukarnas talan i de ekonomiska, politiska och kulturella frågor, där det råder delade meningar.

Reformationsdagen.

Sabbatstankar

Allenast i Gud må du hava din ro, min själ; ty från honom kommer mitt hopp.

Psalt. 62: 6.

Vi behöva ro, vi behöva frid. Tidens jäkt och oro jaga oss till döds. Omdskan i världen förskräcker oss, och i vårt eget hjärta kämpa vi mot uppstigande mörka tankar, bittra känslor och tvångsföreställningar. Vi känna oss vara borta från Gud, förlorade och olyckliga. Mellan arbetets jäkt och förströelsernas nöjen reser sig tanken på döden och evigheten. Många tanklösa människor vändas, de ha sina svåra stunder. Det lyckas ej alltid att vara tanklös. Liksom döden med lien förföljer oss hela livet igenom, vakar samvetet över varje vårt steg över varje ord, som vi tala. Gott eller ont, det är frågon Skulderna hopa sig, och vi känna oss skyldiga inför både de Gud och människor.

Men jag har icke gjort något ont, invänder någon. Det är osanning. Och det goda, som vi skulle gjort, hur mycket är icke försummat! Ack, vi människor hava felat mer än vi veta. Vi känna det, även om vi neka. Oro i världen, oro i hjärtat, sådan är människans lott.

"Hur skall jag finna en nådig Gud" Så grubblade Martin Luther i själens mörker. Den stackars munken svälte sig, men intet hjälpte, förrän det ordet stod klart för hans blick: "Jag tror, det var genombrottet ur mörker till ljus. Guds nåd, det var frälsningen för hans oroliga ande. Allenast i Gud må du hava din ro, min själ. Dessa toner samlade Luther i sin härliga segerpsalm "Vår Gud är oss en väldig borg". Han hade funnit, vad han sökte, han hade funnit en nådig Gud och ro för sin själ.

Luther var nu viss på sin sak och predikade frälsningens evangelium för att rädda andra människor ur mörkret till ljuset. Nåd och sanning, frihet och frid var huvudsummon och är så ännu. Ljuset stod länge under skäppan, men Luther tog fram det, så att evangelium fick lysa för folket. Därför tacka vi Gud särskilt på reformationsdagen. Våra fäder blevo starka i sin tro, ehuru deras liv var fullt av armod, arbete, nöd och strid. De hade sin ro i Gud, fastän världen stormade. Därav fingo de kraft att lida och segra i strider, varom nutidens förverkligade folk ej äger en aning. Vi må läsa historia och lära av dem. Svåra tider kunna åter komma och tyckas vara ganska nära. Hur skola vi uthärda? Endast med Guds hjälp. Utan tro ingen ro, men med tro kunna vi tåla allt.

Själens frälsning är villkoret för att kunna få någon hjälp från Gud. Hoppet tändes ej av sig självt. Det är ett Andens verk inom oss, men Guds Ande tror man ej på. En maskin saknar ande, och nu hava människorna blivit andelösa maskiner, stridsvagnar, som under sin framfart krossa gångna släktens rika kultur.

Vi måste tro på Gud och låta hans Ande väcka oss till besinning. Utan tro ingen ro, utan Gud intet hopp. Så är det i verkligheten. Den sanna verkligheten finns inom oss, ej i kroppen, som snart förgås. Vi bära evigheten i vårt samvete, men vi äga och evigheten hopp. Det kommer från Gud och förkunnas i hans ord, det heliga arvet, som vi äga från fromma fäder. Nu för tiden läser man sällan Guds ord. Det försummas även av religiösa människor. Man går i kyrkan, i bönhuset, man är med vid stora möten, vilket väl kan vara till gagn, men vill jag värda min själ, sitter jag även ner i stillhet och läser Guds ord. Där finner själen ro, där tändes evighetens hopp.

Mel. Sv. ps. 24.

O Gud, på dig förtröstar jag,
Dig vill jag tacka, lova,
Du skänker mig för varje dag
En outsäglig gåva,
Den gåvan ger mig tröst och hopp,
När jag ur vila stiger opp,
När jag mig lagt att sova.

Den stora gåvan är min tro,
Ditt ord har uppenbarat
Den frälsning, som ger själen ro,
Jag livet ser förklarat
I ljuset kring min levnads stig,
Jag tror på dig, jag tackar dig,
Att du min tro bevarat.

Paul Nilsson.

En Nemesis triumf

BYGDENOVELL AV DICK.

— Jag har aldrig kunnat fördra slagskämpar och våld över huvud taget, sade gamle farbror Janne en dag, men ändock, tillade han efter ett ögonblick, har jag faktiskt en gång varit en overksam åskådare då en omkring femtioårig man fick ett mer än grundligt kok stryk av en omkring femton år yngre karl. Ja, skam till sägandes, så nästan sympatiserade jag med våldsmannen, ty jag såg i avbasningen en Nemisis rättvisa triumf.

— Det låter så olikt farbror att tala så, och det hörs så förfärligt spännande. Vill inte farbror berätta allt sammans?

— Jo, det vill jag gärna. Nu skall du få höra:

— I Åsby bodde det i min barndom en mycket fattig man, som hette Nils. Han hade också ett folkligt tilläggsnamn, men det är så vederstyggligt och grovt anstötligt, så det skall jag inte omtala. Han var mycket fattig och hade svårt för att kunna dra försorg om sin familj. Nisse var liten och klen och tyvärr så var klenheten inte bara av fysiskt slag, ty man använde ganska allmänt den stackars mannen som driftkucku.

Nisse hade flera barn, men särskilt minns jag de två äldsta sönerna, Erik och Enock. Det är också dessa båda, som komma att figurera i fortsättningen av min berättelse. De bägge stackarna fingo mycket tidigt begynna att hjälpa till med familjens försörjning. De voro bara 10—12 år gamla, när fadern skaffade dem en gammal skraltig dragkärra, och med denna fingo de så släpa iväg hela den omkring fyra mil långa vägen till Torekov för att köpa fisk, som de sedan sålde i Åsby bondgårdar. De voro dåligt klädda och ännu kan jag minnas de bägge blåfrusna stackarna, som de sägo ut när de kommo släpande på sin kärra, på väg till eller från Torekov. Så mycket sig göra lät — såväl tidigt på våren som sent på hösten — gingo de båda bröderna barfota och barbenta.

Men hade de bara fått vara i fred för elaka människor, så hade de de kanske ändå inte fått så bittra minnen från sin fattiga barndom. Men i Östhälle prästgård bodde det en arrendator, vars son Ola ännu inte lärt sig förstånd och folkvett, trots att han vid denna tidpunkt var minst tjugofem år gammal. När han nu fick se de barbenta och fattiga pojkstackarna, så frågade han sig för och lyckades snart få reda på var de voro för ena. När han så fick se dem komma nästa dag, trädde han ut på vägen och frågade vems pojkar de voro. De sade namnet på sin far men därmed var Ola inte nöjd — de skulle nämna faderns öknamn, sade han. När pojkarna inte ville göra detta slog han dem med sin grova piska. Slagen haglade över deras ansikten och på de bara benen. Slutligen måste de gråtande och darrande utsäga det skamliga öknamn, som deras far bar.

Sedan upprepades denna procedur varje gång den brutale Ola fick se de bägge parvlarna ute på vägen. Det vankades sparkar, örfilar och piskrapp tills de sade det skamliga öknamnet på deras far, när han frågade dem vems söner de voro. Till slut tvingades de att kapitulera för att slippa från en massa stryk och när han sedan frågade dem vems pojkar de voro svarade de genast med faderns skamliga öknamn, men ändock vankades det en och annan spark emellanåt och ingen av de människor, som bodde i närheten, ville riskera grannsämjan med den brutale mannen genom att ingripa, trots att de alla ogillade hans uppförande mot de fattiga gossarna.

De genompryglade och förnedrade stackarna klagade sin nöd för fadern. Men Nisse med det skamliga öknamnet hade för klen fysik för att försvara sina pojkar mot översittaren: han var fattig och kände inte till någon utväg att skydda sig och de sina. Bäst att tiga och lida tyckte han. Hälsa artigt borde de göra och i allt åtlyda översittaren — även när han befallde dem att utsäga det skamliga namnet på deras egen far.

Erik och Enock voro ett par ovanligt tålmodiga och snälla pojkar, men att tiga och lida kändes inte lätt i längden och trots allt föddes så småningom hatets och hämndens tankar i deras förr så oskyldiga sinnen. Det blev inte heller pojkars vanliga vinskning, när de fått stryk av läraren: "Vänta bara tills jag blir stor...", det var något mera, ett pyrande men koncentrerat hat — "vänta tills vi bli stora och de blevo stora...

Redan i tonåren märktes det på Erik och Enock att de fysiskt ej komme att bräs på fadern; det var nämligen ett par axelbreda och kraftfulla ynglingar, som växte upp i den torftiga backstugan. De voro också betydligt intelligentare än fadern och det gick inte att driva med dem som det gått med denne. Men annars voro de fromma och beskedliga liksom han. Det var ont om matbitarna i det fattiga hemmet, men ta sig drängplatser hemma i Sverige ville inte ynglingarna — de hade kanske fått nog av det gamla landets ståndsförordnmar då den brutale Ola i Österhåll upprepade gånger piskade o. förolämpade dem på landsvägen, utan att någon enda närboende — för grannsämjans skull — hade vågat att ta der fattige backstugusittarens trasiga och barbenta pojkar i försvar. Men Amerika var framtidslandet då, och till friheten land styrde snart två frihetstörstande tonåringar färden.

Det blev hårda år för backstugo-Nisses pojkar, de fingo snart se att även om Amerika var frihetens land så betydde detta inte att därstädes bjöds någonting för ingenting. Men de hade starka armar och god vilja, de arbetade i gruvor och vid järnvägsbyggen, i skogarna och på farmerna, de uthärdade segt även det hårdaste arbete, åren gingo snöbt, de växte upp och blevo ett par verkliga jättar. En tid tränade de också atletik och att räta ut en hästsko var bara ett av deras allra lättaste kraftprov.

De tjänade också många och goda dollar och när de vistats i Amerika i aderton år hade de förtjänat så pass mycket att de tyckte det snart kunde vara på tiden att resa hem till Sverige och skaffa sig "något eget." Det kunde de visserligen skaffa sig betydligt billigare i Amerika, men den fattige Nisses pojkar ville hem till Åsby, hem till de bygder där de sprungit barfota och trasiga och fått mottaga stryk och förolämpningar. Deras far levde i största armod och de ville hem för att göra hans sista år lyckliga. De ville köpa sig en gård och taga fadern till sig, de ville glädja sig åt hans glädje, när han fick se den vackra gården, de präktiga djuren, de böljande sädesfälten och allt annat som han en gång hoppats på och drömt om men aldrig förunnats att äga. Och kanske tänkte de också något på Ola i Österhälle, ty hatet är en stark makt, näst kärleken den starkaste i hela världen. Kanske tänkte de på sparkar och piskrapp och på det skamliga namnet på deras beskedlige fader, som han hånskrattande tvingat dem till att uttala. Kanske tänkte de på alla gånger som de viskat: "Vänta tills vi bli stora...", och nu voro de stora och kunde räta ut hästskor...

Men så en dag inträffade en tråkig händelse — Erik blev så svårt skadad vid ett ras, att hans vänstra hand måste amputeras. Redan på sjukhuset bestämdes det att så snart han blivit utskriven och fått protes så skulle bröderna resa hem till Sverige och köpa sig ett lantbruk i Åsby eller i trakten därområng — Erik trodde att han skulle kunna uträtta en hel del arbeten på ett lantbruk om han bara fick en bra protes, i en gruva eller vid ett järnvägsbygge kunde han däremot ej mycket uträtta sedan han mist ena handen, och så var det ju så att de hade längtat hem redan tidigare. Längtat hem till gamle beskedlige Nils — och på att visst vis också till Ola i Österhälle — de hade talat om honom ofta, ja, mycket ofta...

Så kommo de hem till sist och Nisse blev självaglad över att få återse sina pojkar. Visserligen gråt han en skvätt när han fick veta att Erik förlorat sin ena hand, men när han fick veta att det någorlunda gick för sig att ersätta en förlorad hand med en konstgjord, prisade han den amerikanska ortopedien i barnsligt naiva och nästan uppsluppna ordalag. Och när pojkarna en tid därefter inköpte den vackra Södergården — ett av de bästa lantbruken i socknen — och betalade med kligande valuta, då måste backstugugubben nypa sig i armen för att riktigt ta reda på om han var vaken. Ja, se de pojkarna, de kunde någonting uträtta. Dom hade då inte nöjt sig med att somt han, Nisse, vara ett fattighjon hela livet igenom. Tänka sig bara — vilken stor gård, vilka präktiga hästar och kor, vilka bördiga åkrar och vajande säderfält, vilka förstklassiga redskap — ja, det hela liknade en dröm, en vacker hägring, men inte desto mindre var det ändå verklighet. Och pojkarna arbetade och stodo i från bittad och sent. Enock knogade mestadels ute på åkrarna, under det att Erik hade fått stall och ladugård på sin lott. De hade lejt en hushållerska till att laga deras mat och sköta hemmet i övrigt och gamle Nisse fick gå omkring och riktigt njuta sitt otium; han bara gick omkring och bekikade all härligheten, såg och fröjdades.

— — —

Så en dag voro bröderna på besök i den närbelägna staden, de hade en del ärenden att uträtta och skulde åt på en stund. Erik träffade några ungdomsbekanta — av vilka jag var en — och någon i laget föreslog att vi skulle gå in på krogen och dricka ett glas öl. Vi gingo in och slogo oss ned vid ett av borden, men plötsligt kom jag att se på Erik och greps nästan av fasa — han stirrade oavvänt, och likblek till ansiktsfärgen, bort mot ett bord, där två karlar sutto och samtalade vid ett glas öl — den ene av dem var Ola i Österhälle.

Sakta reste sig Erik och gick över golvet och bort till översittarens bord.

— Känner du igen den fattige backstugusittaren Nisses pojke? En av dem, som du sparkat, slagit med piskan och tvingat till att utsäga det skamliga öknamnet på far deras. — Slå mej nu som du slog förr, slå tills du tvingat mej till att utsäga öknamnet på far min och förtröstas inte, även om det skulle komma att dröja länge. Slå först du bara, även om jag förlorat min ena hand så skall jag ge dig alla chanser, men slå till inom tio sekunder, annars så kan det hända att det blir jag som slår — backstugupojkarna...

Nå, vad tror du sedan hände? Jo, det gick nog både tjugo och trettio sekunder, men Ola kom sig då rakt inte för att slå eller att göra någonting annat heller. Han bara såg rätt ner mot golvet och mumlade någonting om att gammalt borde vara glömt. Men då fattade Erik honom om livet och lätt som om det bara varit en hösäck och inte en karl på nittio kilon, bar han översittaren ut i korridoren och gav honom det grundligaste kok stryk jag någonsin sett utdelas. Erik klämde fast översittaren med vänstra armen och bankade honom med sin stora fruktansvärde högernäve. Och alla vi, som voro åskådare, vi visste också orsaken till avbasningen och därför lyfte ingen av oss ett finger för att hjälpa Ola, och det skäms jag inte för, hur tarvligt det än kan höras. Vi sägo nog för vår inre syn — i varje fall gjorde jag det åtminstone — de bägge blåfrusna, bleka och förskrämda fattigpojkarna, som på vägen mot Torekov dagligen blevo pryglade av en stor, råbarkad karl, tills de funno för gott att utsäga öknamnet på far deras och som fingo en ny tröja stryk om de inte sade det skamliga namnet högt nog. Och vi sägo i denna grundliga bastonad endast en rättvis Nemesis triumf.

Genom Europa i turistbuss.

UTSIKT ÖVER HAMNEN I GENUA.

III.

En av resans största sensationer var den första anblicken av Medelhavet, som visade sig vara minst lika blått och inbjudande som det sagts i otaliga schlager. Vi fick se detta hav, då vi var strax norr om Nizza, den stora turist- o. badorten, som med rätta kallas för Azurdrottningen. Säsongen hade inte tagit riktig fart när vi var där, men det var ändå svårt att få rum på något av de hotell som ligger vid Promenade des Anglais, den förnämsta gatan i Nizza. Denna sträcker sig längs havet och vid motsitta sidan ligger de förnäma lyxhotellen och nattklubbarna. Här flanerar man utmed Medelhavet, sitter i en vilstol, vilket kostar 10 öre för en hel dag, besöker en trottoarservering eller ligger nere vid stranden och solbadar. Stranden består inte av den fina sand som vi är vana vid från Mellbystrand, utan av stenar, som av havet formats runda. Man badar väl mycket i Nizza? kanske någon undrar. Ja, turisterna badar gärna, men de badgäster som har flotta villor här badar sällan eller aldrig i havet. De har kommit hit enbart för att roa sig på nattklubbar, kasinon och eventuellt på tennisbanorna eller golfbanan. Och inföddingarna själva badar endast när det är minst 30 grader i vattnet.

Här, liksom i Paris, vimlar det av gatuförsäljare och kanonfotografer. Affärerna var i regel välförsedda och har man tur kan man komma över verkligt fina saker för en spottstyver. Suvenirbutikerna voro de dominerande och dylika affärer kunde det finnas många av enbart vid en gata. Här var det liksom överallt i Frankrike mycket billigt att åka taxi och chaufförerna försökte överrösta varandra i sina strävanden att locka de promenerande till en biltur. Hästdroskorna var ett populärt fortskaffningsmedel, särskilt i de ljumma kvällarna då tusentals stjärnor tindrar på himmelen och månen kastar sitt ljus över Medelhavet och palmsuset gör stämningen än mer romantisk. För att det hela skall bli harmoniskt fordras det givetvis att man har en trevlig dam vid sin sida då hästen sakta lunkar framåt längs Promenade des Anglais.

Vår äldrige landsfader brukar ju alltid några solvarma värveckor vistas i Nizza och så har ju även varit fallet i vår. Hans hotell, d'Angleterre, ligger ej vid Promenade des Anglais utan uppe i staden. Kungen tycker nämligen ej om "havets musik", men i övrigt stormnjuter han av söderns slösande, stärkande sol och klimat. Utanför hotell d'Angleterre ligger Svenska gatan, vilken från ett visst klockslag på kvällen till morgonen är avstängd för all motortrafik. Från hotellets balkong vajade svenska flaggan och i foajén bröstade tusentals blommor av sin grannlåt. Det är inte underligt att kungen stortrivs här och gärna återvänder hit varje år.

Det finns många nöjen att välja på i Nizza. Ett par dansrestauranger har dans både på dagarna och kvällarna och är man förtjust i att dansa kan man börje på en sådan restaurang tidigt på eftermiddagen, fortsätta på ett kasino (det finns fyra sådana i Nizza och på samtliga är det dans) för att avsluta dansandet på en nattklubb. Då fordras det emellertid att plånboken inte är för mager, ty på nattklubbarna måste man beställa in champagne för att få bord. Flickor, som dansar riktigt bra, finns det gott om på alla dansställen, av vilka en del har anställt flickor som den manliga publiken utan damsällskap kan dansa med emot att man bjuder flickan på vin. En del dansrestauranger har f. ö. även manliga danspartners anställda. På samtliga bjuds gästerna på verkligt förnämlig underhållning. Dansmusiken var överallt bra o. dessutom var artistuppträdena av högsta klass.

Andra dagen i Nizza företog vi en färd till Grande Corniche med den mest underbara utsikt man kan tänka sig över Nizza, Monaco och Medelhavet. Vid klart väder kan man härifrån se ända till Korsika. Damerna hade f. ö. mycket svårt att slita sig härifrån då, trots att vi var här en söndag, en parfymfabrik hade öppet. Här kunde man få se hur parfymen blir till, alltifrån blomsterna kom till fabriken och till de väldoftande flaskorna packades ned för att levereras ut över hela världen. Besökare kunde i en särskild affär i fabriken köpa parfym, puder och dylikt och var säker på att damernas resevaluta här krympte betänkligt allt under det vi herrar begåvo oss ut. bedövade av de otaliga parfymdofterna för att fortsätta till Monte Carlo. Men först gjorde vi ett besök i de hängande trädgårdarna i Monaco. En fantastisk anläggning på en bergssluttning. En trädgård med enbart kaktusväxter, som livnärt sig direkt av bergväggen. Här fick vi dessutom bevittna en fotbollsmatch på Monacos stadion, som låg cirka 300 meter under trädgårdarna. Det var intressant att se spelarna, som här uppifrån liknade tennsoldater, kämpa om bollen.

Så kom vi fram till Monte Carlo där givetvis kasinot med sina många spelsalar var det mest lockande. Turister fick mot en avgift av 50 francs komma in i en av salarna där de flesta av oss försökte lyckan. Minsta insatsen var 50 francs och för min personliga del hade jag ingen tumme med Fru Fortuna, men har man tur kan man här på några timmar tjäna en liten förmögenhet. En sak som vidare fängade intresset, kanske främst damernas, var de ståtliga poliserna i sina färggranna uniformer. Det lilla furstendömet Monacos innevånare för en ganska sorglös tillvaro. Skatter är något som inte existerar här. Kasinot betalar allt det administrativa för den lilla staten. Affärerna var överallt välförsedda och allt var synnerligen välordnat.

Nästa dag startade vi färden från Nizza mot italienska gränsen. Resan gick utefter Medelhavet över Monaco, Menton-Pont Saint till gränsstaden Louis, Även här var tullpersonalen synnerligen tillmötesgående även om de italienska tullmännen inte hörde till de snabbare. I Frankrike hade vi inte sett så mycket av det sista krigets förödelse, men genast vi kom in i Italien blev man påmind härom. Många byggnader var fullständigt sönderbombade och särskilt i den stora hamnstaden Genua var förödelsen fruktansvärd. I Frankrike hade man sett prov på den största fattigdom, men många italienare visade sig leva i än större armod. Från Genua fortsatte vi till Rapallo, en liten idyllisk stad, med de underbaraste omgivningar man kan tänka sig. Här lever befolkningen till största delen av turister och det var nog därför alla var så enastående tillmötesgående. Vi gjorde på kvällen en promenad genom staden. Alla affärer var öppna, men någon där man sålde vykort kunde vi inte finna. Vi gick då in i en kombinerad speceri- och vinaffär och frågade innehavaren var det fanns någon affär som sålde vykort och trots att det var ganska långt till en sådan stängde han sin egen affär och gick med och visade oss vägen.

Tidigt nästa dag fortsatte resan med två enastående komfortabla italienska bussar, som faktiskt kan jämföras med de bästa svenska kontinentbussarna, på en serpentinväg över bergen, på vissa platser på en höjd av 600 meter över havet, till den stora f. d. örlogshamnen La Spezia, som var om möjligt mer förstörd än Genua. Härifrån fortsatte färden över marmorstaden Carrara, den berömda badorten Viareggio till Pisa, där lutande tornet tilldrog sig det största intresset. Vidare besöktes här katedralen och Baptisteriet innan resan åter fortsattes över Livorna—Follonica, en välkänd badplats med en underbar utsikt över ön Elba, Grosseto, Civitavecchia och Campagnan till Rom, dit vi anlände vid 12-tiden på natten. Från "den eviga staden kommer mitt nästa brev.

Rolf Nilsson.

En stadsingenjör i Laholm?

Förslag härom behandlat av byggnadsnämnden.

Byggnadsnämnden i Laholm har haft sammanträde under ordföranderskap av ingenjör Ragnar Jönson. Byggnadslov beviljades folkskollärare Nithard Öhnell för garage och föreståndare Ture Nilsson för ändring å ett tidigare förslag till ombyggnad. Av fabrikör Erik Andersson begärt tillstånd för byggande av pannrum avslogs.

Vägförvaltningen hade yttrat sig över stadsplaneändring för området mellan Lagan och Göteborgsvägen framför Docks bilverkstad och framhöll, att området är känsligt ur trafiksynpunkt. Vidare ansågs att skyddsmuren ligger väl nära riksvägen men om ändringsförslaget medför, att den närmast vägen liggande delen av fastigheten med det sanraste kom bort, kunde det anses innebära en temporär vinst. Byggnadsnämnden tillstyrkte hos stadsfullmäktige ändringsförslaget, vilket innebär möjlighet för ägaren av fastigheten att friköpa fastigheten.

Man beslöt att utställa förslaget till ändrad tomtindelning av kvarteret Abborren, den del som ligger närmast Gamlebygatan.

Vidare diskuterades förslaget till anställande av en stadsingenjör och godkändes den uppgjorda instruktionen. Enl. densamma skulle stadsingenjören ha examen från tekniskt gymnasium med huvudvikten lagd på att han skall tjänstgöra som mätningsman samt vara heltidsanställd. Frågan kommer att föreläggas stadsfullmäktige.

Nytt och flytt

Dagens namn:
HALVARD.
Solen går upp kl. 3.55 och ned kl. 20.23.

Morgondagens namn:
SOFIA.
Solen går upp kl. 3.53 och ned kl. 20.25.

Måndagens namn:
HILMA.
Solen går upp kl. 3.51 och ned kl. 20.27.

Dagens dikt:

Der er et yndigt land,
det står med brede bøge
nær sælten østerstrand.
Det bugter sig i bakke, dal,
det hedder gamle Danmark,
og det er Frejas sal.

Der sad i fordums tid
de harniskklædte kæmper,
udhvilede fra strid;
så drog de frem til fjenders men;
nu hvile deres bene
bag højens bautasten.

Det land endnu er skönt,
ti blå sig söen bælter,
og løvet står så grönt;
og ædle kvinder, skönne mö'r
og mænd og raske svende
bebo de danskes öer!

Vort gamle Danmark skal bestå,
så længe bögen spejler
sin top i bölgen blå!

(OEHLENSCHLÄGER).

Bakåt

En hundraåraårig kvinna, bosatt i Augusta på Sicilien, har sedan sin senaste födelsedag förevisat märkliga tecken på föryngring. Häret, som har varit vitt, har så småningom börjat anta sin vackra svarta färg från förut och till och med några nya tänder har spruckit ut efter de många som den gamla frun tappat. Även i övrigt blir 103-åringen nu påtagligt yngre för varje vecka.

Ännu ett modeproblem

Den eleganta herrpubliken i USA har fått ett nytt svårt problem att brottas med. Ska längden på skjortans skört vara längre bak eller fram eller ska båda skörten vara lika långa? Skjortfabrikanterna är naturligtvis mest engagerade i striden, men de har valjat till esterna, författarna och läkarna. Var och en har sina argument och försvarar dem med hetta.

Under skjortans vecka i Boston har män demonstrerat med fanor i spetsen på vilka man läst de olika partiernas devizer, men man har ändå inte kommit till något bestämt resultat.

Det är förfärligt detta att man inte kan få en lugn stund. Nu vet man ju inte om man är modern eller antikverad.

Björnungar nära bli överkörda

Två små björnungar var härom natten nära att bli överkörda av en oil på vägen mellan Bägede och Gäddede i norra Jämtland. Distriktets landfiskal var på hemväg från en förrättning och i ljuset från billyktorna upptäckte han dem. I sista minuten lick han stopp på bilen och småbjörnarna kunde välbehållna lufsa vidare in i skogen, där man såg en stor gammal björnhona ängsligt vänta på ungarna. Flyn Själlåsas hade man tidigare på dagen kunnat bevittna hur björnfamiljen tog sig fram över isen, vilket var besvärligt för ungarna. Björnhonan måste gång på gång stanna och invänta dem.

Apropos Björkhem

Så nu måste han presentera sig genom att säga "doktor, doktor, doktor Björkhem", skriver Flips i AB. Jag vet inte om han har några aspirationer på att komplettera sitt vetande med en juris doktorsgrad också, men det skulle inte förvåna. Sen kan han inte bli mera och han kommer då i den trista situation som den ambitiöse unge man jag en gång i tiden lärde känna på Musikaliska Akademin. Han hade gått där åtskilliga många fler år än vad statuterna egentligen medgav men så tog han också alla examina som fanns upptagna i matrikeln. Han tog musiklärarexamen, kantorsexamen, organistexamen, militär musikdirektörsexamen och pianostämmarexamen och så frågade han konservatoriets direktör vad han nu skulle ta sig till.

— Mja, sa direktören, nu återstår väl egentligen bara barnmorskeexamen; men den kan herrn inte ta här.

i DAG

Nöjeslivet i Laholm har under den nu snart gångna veckan undergått en rent fantastisk uppryckning. Så tycker åtminstone den yngsta ungdomen i stan. Anledningen är den, att en karusell eller "snurra" — den har kanske något annat namn? — satts upp i Stadsparken. Karusellen har ännu nyhetens behag, och följaktligen trängs ungarna dagligen och stundligen kring den roliga maskinen. Och ännu roligare blir den lekplatsen, sedan även gungorna kommer upp. Det har de kanske förresten redan gjort, när detta läses. Till allt detta skojiga kommer så, att gungorna och snurran placerats på ett ställe, där solen lyser. För vår del skulle vi vilja föreslå att även sandhögen i den eviga skuggan längre ner i parken flyttades upp i solen. Men det är kanske redan beslutat, och i så fall är det ju alldeles onödigt, att vi lägger vår näsa i blöt i den saken.

— — —

Jaha, i dag kommer de danska sångarna till Laholm, Förresten så har de förmodligen redan kommit, då den ärade läsaren får tid att läsa detta. En dansk och en svensk kan ju för det mesta samtala ganska bra, men naturligtvis finns det vanskeligheder. Små missförstånd kan lätt uppstå. Som t. ex. när en dansk gäst på morgonen när han tackar för en god bädd omtalar, att han under natten legat blött. Eller när svensken kommer till Köpenhamn och ber att en taxichaufför kör honom till en rolig plats. Och chaufförен kör honom till Bispebjerg kirkegård. Då är det nog lättare för oss svenskar och danskar att förstå varandras språk, när vi ser det i tryck. Dock kan det även då ge anledning till missförstånd. Så var det en gång en dansk, som skulle översätta från svenska till sitt danske sprog. I den svenska texten stod det på ett ställe om en herre, att han var en oprövad man. Det översattes med att han var en "op-roved mand"! Och det är ju något helt annat än vad författaren till den svenska texten menat.

Men såna där små missförstånd klaras ju alltid upp. De beror ju bara på att vi svenskar och danskar umgås alltför litet med varandra. F. ö. är det vi svenskar, som först och främst behöver vänja oss vid våra danska grannars tungomål, tv en dansk förstår nästan alltid en svensk bättre än den sistnämnde förstår en dansk.

— — —

Bestsellern på den amerikanska bokmarknaden heter "De nakna och de döda", har vi sett i tidningarna. I England har man förhandsbeställt 40.000 exemplar. Men det kommer naturligtvis inte att räcka länge för en sådan bok. Den har nämligen betecknats som "otroligt oanständig och vidrig". Den har skrivits av en amerikansk soldat, som var med i kriget, och "språket är det som talades av soldater över hela världen". Alltså en motsvarighet till "Kain", som getts ut på ett Stockholmsförlag och som väckt en hel del diskussion här hemma i Sverige. Själva har vi inte mer än bläddrat i "Kain", men det räckte för att ta oss ur vår förutfattade mening om boken. En författare, som skriver av sig på ett vågat sätt under trycket av en sexualneuros, kan man åtminstone ha förståelse för. Många gånger kan t. o. m. ett dylikt sinnestillstånd vara en förutsättning för att han skall kunna skriva något, som höjer sig över det medelmåttiga. Men vi har svårt att tänka oss, att "Kains' 'författare till sitt försvar kan åberopa några dylika motiv för sitt mycknа ordande om avföring och ändtarm.

— — —

Så tackar vi för den här pratstunden och önskar den ärade läsaren en trevlig fördagskväll och en likaså trevlig söndag.

Petrus.

Hälsning till Danmark.

VÄRENS HIMMEL, KLAR OCH REN,
BLÄNKER SOM EN ÄDELSTEN.
MUNTERT ÖVER DAL OCH HÖJD
KLINGAR LÄRKANS JUBELFRÖJD.
MERA BLÅ
LER ÄNDA
HIMLEN I VAR HJÄRTEVRÅ,
NÄR VID SUNDETS VÄNA STRAND
SVENSKEN HÄLSAR DANMARKS LAND.

DÄR ÄR TUSEN BOKARS Ö,
FAMNAD AV DEN BLÅA SJÖ.
DÄR ÄR NÄKTERGALENS LUND
VID DET SKÖNA ÖRESUND.
KRAFT OCH RO,
FLIT OCH TRO,
DÄR I SKYDD FÖR STORMEN BO,
OCH EN ÄRLIG BRODERHAND
RÄCKS OSS HÄR AV DANMARKS LAND.

ÄDLA FOLK, VEM LÄRDE DIG
VANDRA STOLT DIN EGEN STIG?
VEM GAV STYRKAN ÅT DITT SVÄRD
I DIN FRIHETS VAPENFÄRD,
DÄR HAN STOD
HÖLJD MED BLOD,
LANDSSOLDATEN, KÄCK OCH GOD?
STOR VAR DU I STRIDENS BRAND:
TACK FÖR LÄRAN, DANMARKS LAND!

C. R. Nyblom.

En f. d. laholmare på mottagning hos påven

ÖVERSVALLANDE VÄLVILJA I TALIEN MOT SVENSKA TURISTER.

Såsom vi för en tid sedan meddelade i ett telegram från Rom blev ett antal svenska turister då mottagna i en audiens av påven. Bland dem befann sig en känd sydhallänning, exekutor Carl A. Hansson, Trelleborg, vilken nu efter hemkomsten till Sverige sänt oss följande skildring av den ovanliga upplevelsen.

Exekutor
CARL A. HANSSON,
Trelleborg.

Den jubileumsresa, som Nordisk Resebyrå anordnade till Italien i april månad blev en upplevelse för de mer än 300 deltagarna. De italienska städerna hade anordnat stora mottagningar å rådhusen, där det icke sparades på de bästa italienska viner. I Rom var Sveriges ambassadör Günther med på mottagningen och framförde gästernas tack. Genom välvilligt tillmötesgående av ordföranden i italienska turistförbundet, en romersk furste, hade för svenskarna ordnats, att påven tog emot dem i audiens.

På utsatt tid samlades alla svenskarna i påvens tronsal i Vatikanen, där de ordnades i led av påvliga kammarherrar. Företrädd av kardinaler och officerare i det påvliga gardet kom Pius XII leende in i salen. På vacker välljudande tyska höll han ett tal och ytrade bl. a. följande: "Ni har kommit från ett avlägset land, som älskar freden och lyckats bevara den i mer än hundra år. Jag hoppas att Ni skall fortsätta att föra fredens fana i denna onda värld och jag tackar Eder för de stora insatser Edert land gjort, när det gällt att hjälpa krigshärjade länder att återfå tron på kärlekens budskap. Rom och Sverige ha en av historiens största gestalter gemensamt, nämligen den heliga Birgitta. Må hennes anda leva kvar inte bara i Sverige utan över hela världen och må Gud välsigna Edert land och bringa Eder fred och lycka för all framtid. Må Ni aldrig förtröttas i kärleksverket för de fattiga och lidande!"

Sedan påven slutat sitt tal gick han omkring och tog var och en av de närvarande i hand och yttrade några vänliga ord till var och en. Samtliga fingo som minne av besöket emottaga den påvliga minnesmedaljen.

Sedan fotografering skett, steg påven åter upp på podiet och gav de närvarande sin välsignelse, varefter den högtidliga akten var slut. Det hela gjorde ett djupt intryck på de närvarande, som tysta och allvarliga lämnade Vatikanen.

C. A. Hansson.

Predikoturer

Laholm 10 hgm.; 11.15 söndagsskola, kh. Lindblom.
Skogaby 13 hgm., kh. Lindblom.
Veinge 13 hgm.; 14.30 söndagsskola, kh. Ljung.
Tjärby 10 hgm. med nvg. och skrm., kh. Ljung.
Mästocka 10 hgm., komm. Rydén
Plingshults skola 14 gdtj., komm. Rydén.
Knäred 10.30 hgm.; 13 barngdtj., kh. Eriksson.
Trälshults skola 15 gdtj., kh. Eriksson.
Hasslöv 10 söndagsskola; 13.30 hgm. med nvg., kh. Gustafson.
Rännestöv 9.30 hgm., p. Franzén.
Vsby 13.30 hgm., p. Franzén.
Växtorp 13.30 hgm., kh. Hallind.
Nordanå skola 16 gdtj., kh. Hallind.
Östra Karup 11 söndagsskola; 13 skrm., hgm. och nvg., kh. Norborg.
Skummeslöv 10 hgm., kh. Norborg; måndag kl. 19 general Age Lundström talar om "Med Folke Bernadotte i Palestina" med anledning av Röda korsets dag. Offer till Folke Bernadottes minnesfond.
Offer upptages på altaret till Gustaf Adolfs-föreningarna.
Hinneryd 9.30 söndagsskola; 11 hgm.
Fennarvds skola 16 gdtj.
Båstad 11 hgm., därefter ungd.-möte i förs.-hemmet.

•

Högaryd hos A. Gustavsson måndag kl. 19 pred. av Jean Svensson.
Ekeryd, Betania: Söndag kl. 11 s.-skola: kl. 19.30 sångstund, p. E. Kwist och kyrkosångare Malte Rondin från Stockholm. Onsdag kl. 19 Juniorernas möte.
Knäred, Betel: Torsdag kl. 18 juniorernas möte; kl. 20 väckelsemöte p. P. Sahlén.
Kornhult: Predikan hos Linné Björkman söndag kl. 3 em. av Jean Svensson.

Den svenska sångerskan och den danske diktaren

H. C. Andersens olyckliga kärlek till Jenny Lind

Av fil. dr Gunnar Norlén.

Ingen sångerskas triumfer kan i mänsklighetens historia mätas med Jenny Linds. Hon vann inte bara de mest stormande publiksuccéer erövrade inte bara sin samtids musiker och kompositörer, som inte sett hennes like. Hon blev också personligen avhållen och dyrkad inom Tysklands och Englands högsta kretsar: vid furstehoven, av vetenskapsmän, skalder, ja, prelater i kyrkorna. Det allmänna omdömet om henne var att om än flera kunde tävla med henne i ursprungliga röstresurser, och få om någon i sångens tekniska fulländning, så var hon dock alldeles ojämförlig i sin sångs och sin personlighets renhet, värme och höga lyftning. Jenny Lind höjde sig över alla andra kända sångerskor i kultur.

Och ändå hade Jenny Lind stigit direkt ur folkdjupet. Hon var ökta barn från ett fattigt hem, hennes far var en obotlig slarver hennes mor hårdhjärtad och hysterisk. Sedan nio års ålder hade hon, då hennes röstanlag redan i hennes barndom upptäckts, varit anställd vid Kungl. teatern. Den bildning, som givits henne under de första 18 åren av hennes liv, var nödvändigtvis fragmentarisk.

Man kan inte stanna vid att med Oscar Levertin se Jenny Lind som en av de "ojämförliga andarna". Man frågar sig: var fick detta stockholmska underklass- o. teaterbarn sin andas kultur, hur blev hon skickad i sångkonsten ge det mest fulländade uttryck som någon givit åt sitt tidevarvs romantiska musik, vem gav henne stöten till hennes höga ärelystnad, till den utomordentliga spänstighet, hennes konst visade?

Som svar på denna fråga har man med rätta pekat på det föradlande inflytandet från vistelsen i den fredade kompositören Ad. Fredr. Lindblads hem, där hon som 19-årig fick en fristad, sedan hon (för andra gången) flytt från sin mor. Det är ju klart att det måste betytt oerhört för den värnlösa unga flickan att genom en ödets nyck ha fått tillträde till denna ädla och bildade umgängeskrets, där kärnan för musikkulturen i Sverige på denna tid representerades av sådana namn som Lindblad, Erik Gustaf Geijer och den unge Jacob Axel Josephson.

Men det fanns en annan storman i andens rike, som skulle komma att utöva ett icke ringa inflytande på den unga sångerskans utveckling: den blide danske skalden **Hans Christian Andersen**. Visserligen fick han hela tiden spela rollen som den avvisade friaren i Jenny Linds liv, men den långvariga vänskap, som förenade dem under alla år, och de talrika brev, som växlades dem emellan, både förvisso mycket att betyda för den svenska näktergalens andliga tillväxt.

I det underbaraste av alla memoarverk, "Mitt livs eventyr", skildrar H. C. Andersen deras första sammanträffande, som sannerligen inte lovade något vidare för framtiden. Under en turné i södra Sverige hade Jenny Lind för ett par dagar rest över till Köpenhamn, där hon råkade ta in på ett hotell, som råknade också skalden bland sina gäster. När denne, som läst om hennes triumfer i hemlandet, fick veta detta, tyckte han sig kunna avlägga en visit, medveten som han alltid var om sin egen betydenhet. Han var ju allt annat än vacker med sin gångliga figur och sitt affekterade uppträdande, något som den naturliga Jenny Lind avskydde. Hon tog alltså emot honom kallt och rentav ovänligt, vilket den sensitive skalden tog mycket djupt.

Då han emellertid snart erfor att hon åter var i Köpenhamn, denna gång som gäst hos H. C. Andersens gode vän, den store balettmästaren Bournonville, beslöt han pröva sin lycka på nytt. Han fann Jenny Lind helt förändrad. Säkert hade Bournonvilles talat om honom och hon hade nu också läst ett par av hans böcker. Hon var en strålande glad och vänlig varelse, som kom emot honom med all den oemotståndliga charm, hon kunde utveckla, när hon ville. H. C. Anderssen blev eld och lågor. Man kan följa historien i hans dagböcker (sept. 1843). Redan den 10 anteckнar han, "förälskad", och den 18 har det stegrats till "jag älskar henne". Vid hennes avresa den 20 stod han vid sjötullen och stack i sista minuten till henne ett brev "som hon nog måste förstå", enligt dagboken. Utan tvekan förstod hon honom, men den stackars skalden fick inte mycken uppmuntran hos offret för sin ömma låga. Hon kunde inte tänka sig den naive och litet löjlige sagodiktaren som äkta man. I Andersen-museet i hans födelsehus i Odense på hörnet av Hans Jensensstræde och Bangs Boder — en verklig relikgömma för alla beundrare av H. C. Andersen — ligger i en glasmonter en liten spegel, som skalden en gång fick av Jenny Lind för att han skulle se, hur ful han var. Han upprepade nämligen sina kärleksförklaringar vid alla möjliga tillfällen. Och ett välkaligare svar på hans efterhängsenhet kunde man ju knappast tänka sig.

Det blev alltså bara vänskap och systerlig tillgivenhet. Då de 1845 åter råkades i Köpenhamn, åt han middag med henne på Hotell Royal strax före hennes avresa och hade då den bitterljuva tillfredsställelsen att anteckna i dagboken: "Hon drack min skål som hennes broder."

Det var sålunda inte tal om någon förälskelse från Jenny Linds sida. Hon var emellertid varmt fästad vid den store konstnären, som för henne var en själsfrände och kamrat. När han sänt henne ett par av sina Eventyr, bl. a. Den fula ankungen, skrev hon:

"Outsägligt mycken tack för de sköna berättelserna! Jag finner dem så gudomligt vackra, att jag tror det är det renaste och härligaste min bror någonsin låtit flyta ur sin penna. — — Min Gud, vilken härlig gåva att så kunna klåda sina ljusa tankar i ord, att på en liten papperslapp göra så begripligt för människorna, vad det vill säga att det ädlaste ofta ligger som mest undangömt och överhölit av uselhet och trasor, tills förvandlingen inträder och visar gestalten i gudomlig dager. Tack, innerligt tack för så mycket rörande och lärorikt!"

Kanske gick hon ännu för mycket upp i sin konst för att kunna besluta pålägga sig några band. Strax förut hade hon brutit sin förlovning med sin motspelare vid Kungl. teatern i Stockholm, Julius Günther. Den danske brodern fann sin tröst i städiga resor och sammanträffandet med intressanta människor, som skänkte honom den inspiration han behövde för sin diktning. "'Att resa är att leva", utropade han en gång. Ute på kontinenten var den långa gestalten med det vänliga ansiktet, de stora fötterna och det karakteristiska paraplyet välbekant, och de flesta av tidens berömdheter kände honom.

I sina memoarer "från ett långt och på händelser rikt liv" skildrar danskan Axeline Lund sin bekantskap med H. C. Andersen. Hon berättar (i fri översättning av oss):

"Andersen gifte sig ju aldrig och fastän han, särskilt när han var sjuk, saknade kvinnligt sällskap, har jag aldrig hört honom beklaga sig. Som bekant friade han i sin ungdom till den vackra Riborg (Voigt), men jag vet, att hans mandoms kärlek till hörde den avgudade divan Jenny Lind, vilken emellertid blott hade vänskap till skalden. Ännu vid hög ålder strålade hans ögon och hans fingrar grep feberaktigt efter de brev. som kom från Jenny Lind-Goldschmidt i London. — En gång (dec. 1845) uppehöll de sig samtidigt i Berlin under julen och H. C. Andersen gladde sig som det stora barn han var åt att få fira julafton tillsammans med Jenny Lind som hon lovat. Då fick hon en inbjudan till svenske ministern. Hon kunde inte säga nej och bad därför Andersen komma dagen därpå i stället 'Så ska vi ha julgran i alla fall med julklappar och mycket godsaker, och jag skall sjuga vad min broder vill'. — H. C. Andersen blev förtvivlad och bad, att han åtminstone skulle få komma och se henne ett ögonblick. 'Jag satt i hennes salong', berättade han, 'och kände mig så sorgsen och olycklig. Då med ens stod hon framför mig i vitt siden med den blandande praktfulla halsen och de härliga armarna. Jag var som förtrollad och störtade fram och kysste henne på halsen. I samma ögonblick blev jag förtvivlad och full av skam över vad jag gjort. Men så såg hon på mig med sina milda ögon och sade blott: tack för julklappen! och försvann ut genom dörren. Nästa afton var jag lycklig och glad. Jag fick jul klappar, och hon sjöng så underbart, som endast hon kunde sjunga."

Dessa små presenter finns också i Andersens museet i Odense.

Jenny Lind och H. C. Andersen råkades sedan i Weimar och i London. Andersen som varit svartsjuk på den svenske sångaren Günther fick uppleva att hon 1852 gifte sig med pianisten Otto Goldschmidt. Även denna gång har han sitt öde med resignation. En av Jenny Linds senaste biografer har framkastat tanken, att H. C. Andersens dyrkan var mera abstrakt. Jenny Lind var i hans ögon ett högre väsen, hans musa, till vilken man dikade sagor och musik. Måhända. Det var i alla fall till en annan kvinna han skrev sina odödliga ord:

Min tankes tanke ene du är verden,
du er mit hjertes første kjærlighed.
Jeg elsker dig som ingen her paa jorden,
jeg elsker dig for tid og evighed."

Det var också denna kvinnas, Riborg Voigts brev, som man fann i en liten skinnpåse på diktarens bröst efter hans död. Hon hade varit hans tankes tanke, och henne hade han aldrig glömt. Sedermera har Grieg satt musik till ovanstående ord och gjort dem till en av de mest passionerade kärlekssånger som finns.

RADIO

LÖRDAG

Rikspprogrammet:

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Luton Girls Choir och George Melachrinos orkester. (Grammofon.)
7.10 Frukostklubben.
8.00 Nyheter och väderlek.
7.40 Morgonandakt. Pastor Nils Engmyr. (Örebro.)
8.00 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Andliga sånger sjungna av Sven Wedin. Vid flygeln: Verner Ekström. (Borås.)
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Nisse ringer hem. Lördagsprat i telefon.
12.55 Tidsignal.
13.00 Björlingskvartetten sjunger (Olle och Gösta Björling, tenor, Claes-Göran Strömhammar samt Johannes Norrby, bas). Vid flygeln: Tore Wiberg.
13.20 Ur »Etiopien lockade» av Ivar Ambjörn. Uppläsning av författaren.
14.00 Musik på lördagsmiddagen
15.20 Tvättbräde som trafikled Vägunderhåll i kristid.
15.55 Manuel de Falla: Concerto för cembalo, flöjt, oboe, klarinett, violin och violoncell. Ingmar Bengtsson, Torsten Berg, Torleif Lännerholm, Inkvar Eldin, Lars Frydén och Claude Genetay.
16.15 Från departement och verk.
16.30 Väderlek.
16.40 Barnteatern: Lilltrumman och trumpeten. Musikaliskt skämt för barn av Alf Rød.
17.10 Fönstret.
18.00 Helgmålsringning från Visby domkyrka.
18.10 Grammofonmusik. 1. Ur »Figaros bröllop» (Wolfgang Amadeus Mozart). a) Uvertyr. b) Dch vieni, non tardar. 2. Aufschwung (Robert Schymann). 3. Portervisa ur »Martha» (Friedrich von Flotow). 4. Humoresk (Dvorak-Kreisler). 5. Schatz-Walser ur »Zigenarbaronen» (Johann Strauss) 6 Balettmusik ur »Le Cid» (Jules Massenet). 7. Tess lördan (Richnau-Jeremias i Tröstlösa) 8. Gammal Dala-polka. 9. Vår i Gamla sta'n, vals (Landgren-Jackson). 10. Ungdomsglädje, marsch (Gilbert).
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Kryssprickarna spelar gammal dansmusik från Liseberg i Göteborg.
20.00 Från Karl Gerhard till Lilla Varietén. Axplock ur årets underhållningsprogram.
20.40 Konsert av Radiorkestern. Solist: Sixten Ehrling, piano. Dir.: Charles Wildman.
21.20 Filip Collins äventyr: Detektiven Kenyons blandade känslor. Dramatisering efter Frank Heller av Sune Bergström. Regi: Knut Ström. Personer: Kenyon — Kolbjörn Knudsen. Filip — Georg Funkquist. Mr Smedley — Yngve Nordwall. Ernest — Martin Ericsson. Johnson — Ludvig Gentzel. Cane — Arne Nyberg. Hans Petter — Bror Pollin. Konstapeln — Jan von Zweigbergk Postmästarn — Thore Wallengren Tågkonduktören — Lars Barringer. (Göteborg.)
22.00 Violinkompositioner spelade av Nona Nordin. Vid flygeln: Tore Wiberg.
22.15 Nyheter och väderlek
22.30–23.00 Modern dansmusik.

Danska radioprogrammet lördag.

6.15 nyheter. 7.00 gymnastik. 7.35 grammofon. 8.30 morgonandakt. 12.10 musik. 12.30 nyheter, konsert från Skandia. 14.00 sång. 14.20 grammofon. 14.40 uppläsning. 15.00 konsert av underhållningsorkestern. 16.20 barnprogram. 17.40 svenskt föredrag. 18.00 grammofonkäseri. 18.45 nyheter. 19.15 föredrag. 19.40 underhållning. 20.00 Familjen Hansen, lustspel. 20.15 operettmusik spelad av radioorkestern. 21.10 Weekendhyttens kabaret. 22.00 nyheter. 22.15 grammofonkavalkad av sommarmelodier. 22.45 dansmusik från National-Scala.

SÖNDAG

Riksprogrammet:

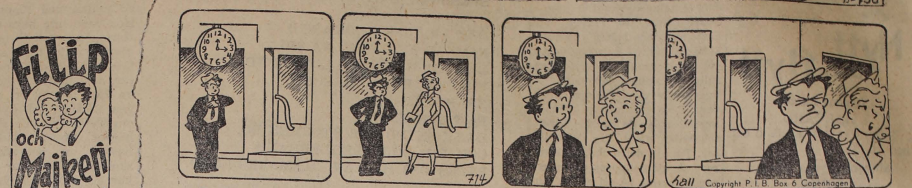
7.50 Söndagsmorgon.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Råd för trädgårdsodlare.
8.35 Tips för fritidsstudier.
8.40 Spansk-amerikanska röster. Lektion i spanska av Nils Hedberg. (Göteborg).
9.00 En glad ton.
9.20 Lektion i franska av Denise Noert (Malmö).
9.40 Erfarenheter av grönfoderensilering. Samtal mellan agronom Alrik Örborn, förvaltare Gunnar Kristensson och agronom Hugo Welander (Malmö).
10.00 Grammofonkonsert. 1. Henry Purcell: Fantasia a-moll. 2. Wolfgang Amadeus Mozart: Konsert B-dur för piano och orkester. 3. Felix Mendelssohn: Symfoni nr 5 D-dur op. 107 («Reformationssymfonin»).
11.00 Högmässa i Leksands kyrka. Predikan av hovpredikant Karl Ekman. Psalmer: 37; 1—3; 121; 26; 380: 1—5; 120: 2, 3. Kören sjunger: Ditt namn, Jehova, vill jag sjunga (Johann Sebastian Bach). Postludium: Introduktion och Fuga över Vår Gud är oss en väldig borg (B. Sulze).
12.40 Nyheter och väderlek.
12.55 Tidsignal.
13.00 Kulturarbete i krigshärjade länder.
13.20 DN:s stadslöpning.
14.20 Musik på söndagsmiddagen med Folke Englunds kapell och grammofonen.
15.10 Chartres. Ur »Sakrament» av Sven Stolpe. Uppläsning av Olof Widgren.
15.40 Sång av kvartetten Fyra präster (Olle Hallin, K. B. Öster, Torbjörn Wikmark och Bengt Skylling).
16.00 Då å bröt! Med timmerflottare bland Härjedalens vårbäckar.
16.30 Väderlek.
16.40 Vår treviga kvart. Underhållning för barn.
16.55 Barnens pristävling.
17.05 Levande musikhistoria: Kring Guillaume Dufay, den främste av 1400-talets första nederländare. Ett program av Ingmar Bengtsson.
17.20 Att betvinga älvors makt. Mats Åmark berättar om gamla uppländska älvkvarnar och deras bruk. (Uppsala).
17.45 Skivmosaik. Ett grammofonmontage av Åke Engström och Ernst Fogelberg.
18.10 I andliga frågor: »Störst är kärleken». Samtal mellan seminarielärare Gunnar Lindblad och fil. mag. Henry Jacobsson (Göteborg).
18.40 Folke Sällström sjunger sånger av Richard Strauss. Vid flygeln: Fritjof Kjellberg.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Grammofonmusik, 1. Frühlingsstimmen, vals (Johann Strauss) 2. Moment musical, op. 94 nr 3 (Franz Schubert). 3. Der Wanderer. (Franz Schubert). 4. En bateau (Claude Debussy). 5. Polovtsiska danser ur »Furst Igor» (Borodin-Glasunov-Rimskij-Korsakov). 6. Were you there, negro spiritual (arr. Harry Burleigh). 7. Ur Dansvit (Eduard Künneke), a) Intermezzo, b) Valse mélancolique 8. La chanson des baisers, rumba (Faustin-Verteneile). 9. Melody moments, potpurri. 10. På en byväg om våren (Gullmar-Morris). 11. En vogue, vals (Emile Vachet). 12. Vad gör det, att vi skiljs för i afton, vals (Jolinder-Karl-Ewert). 13. El torero, pasodoble (Charles Wildman).
20.30 Möte med våren.
21.30 Ludwig van Beethoven: Sonat nr 5 F-dur op. 24 för piano och violin («Vårsonaten»). Sten Frykberg och Sven Kampe.
21.55 Fängvården och rättspsykiatrien. Föredrag av överläkare Folke Kinnmark.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30–23.00 Miniatyrer. Medverkande: Ingrid Ekseli, Birgit Schöldberg-Stenberg och Solwig Hernth, sång, samt Tore Wiberg, piano.

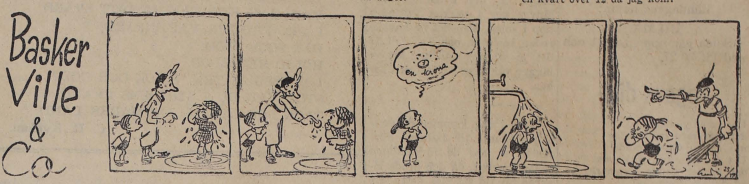
MÅNDAG

Riksprogrammet:

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt. Bibelläsning och bön.
8.00 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet

Dagens dikt. Därefter: Gammal dansmusik av Erie Östs kapell.
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Mitt på dagen.
12.55 Tidsignal.
13.00–14.00 Underholdningensemblet (Köpenhamn). Dirigent: Ove Peters.
15.30 Väderlek.
16.40 Sven Björk sjunger andliga sånger. Vid flygeln: Karl-Erik Svedlund.
17.00 Vad är IFAP? Röster om böndernas international.
17.20 Melodier av de Sylva-Brown-Henderson, en amerikansk kompositörtrio. Thore Ehrlings orkester spelar.
17.50 Grammofonmusik. 1. Hallands regementes marsch (Winter). 2. Värväxlar friska (Waldimir-Barco). 3. Gökvalsen (Emanuel Jonasson). 4. Alla fyrar blinks, vals (Beadell-Tollerton-Jackson) 5. Love is just around the corner (Gensler-Robin). 6. Just one of those things (Cole Porter). 7. Hon och han, vals (Richard Schlessinger). 8. Andalucia (Ernesto Lecuona). 9. La vida breve (de Falla-Kreisler). 10. Fången (Alexander Gretsjaninov). 11. Ständchen (Richard Strauss). 12. Balettmusik ur »The perfect fool» (Gustav Holst). 13. Ur »Carmen» (Georges Bizet). a) Micaelas aria, b) Marsch och kör ur fjärde akten.
18.45 Rikshemsvärnschefen har ordet.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko
19.20 Gamla och nya sweetmelodier. Jens och Erik sjunger till eget gitarrackompanjemang. (Oslo).
19.45 Den ljusnande tid. Om ljusets återkomst till en norrlandsgård.
20.00 Charles Redland spelar sex instrument. Vid flygeln: Evert Hedén.
20.20 Vi ser på Amerika: Politiken. Föredrag av prof. Gunnar Heckscher. Bisittare: statssekr. Gunnar Lange och prof. Herbert Tingsten.
21.00 Konsert av Radiotjänsts symfoniorkester. Gästdir.: Franz André, Bryssel.
22.00 Lyrisks porträtt. Uppläsning av Willy Peters.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30–23.00 I elfte timmen.

Danska radioprogrammet söndag.

8.00 nyheter. 8.35 lantbrukaföredrag. 9.00 Schubertkonsert på grammofon. 11.00 högmässa. 11.30 engelskt föredrag. 12.00 önskekonsert på grammofon. 14.00 gudstjänst. 15.15 uppläsning. 15.30 sång. 15.50 konsert av underhållningsorkestern. 17.00 sång 17.30 uppläsning. 17.50 barnprogram. 18.50 nyheter. 19.15 föredrag. 19.45 konsert av radioorkestern. 20.30 komediscener. 21.20 kabaret. 22.00 nyheter. 22.15 filmkäseri. 23.00 dansmusik från Tivoli.

Danska radioprogrammet måndag

6.15 nyheter. 7.00 gymnastik. 7.35 grammofon. 8.30 morgonandakt. 12.10 pianosolo. 12.30 nyheter, konsert av underhållningsorkestern. 14.20 zigenarmelodier. 15.00 konsert från Odense. 16.20 veckorevy för barn. 16.50 föredrag. 18.00 språkundervisning. 18.45 nyheter. 19.15 gammal dans musik. 20.15 föredrag. 20.45 radioorkestern spelar dansk balett-musik. 21.30 reportage. 22.00 nyheter. 22.15 nya perspektiver i vetenskap och konst.

"SVERIGE SKRÄMMER..."

(Forts. fr. sid. 3)

troligt dåligt var det engelska laget att den svenska publiken i halvtid, efter att ha bevittnat hur våra spelare flängde hit och dit på plan, började fråga sig om detta verkligen var England som förnämsta lag och inte ett B-lag, skriver Daily Mail.

Övriga tidningar skräder lika litet orden. Daily Express: Vad det engelska laget beträffar präglades den tragiska matchen av ett plan löst kringspringande, och största skulden bar våra halvbackar och inrar. Ingen av dessa tycktes kunna lösa det minsta problem som det svenska försvaret ställde dem inför.

Daily Herald: Det engelska laget spelade i nattmössan, och om jag beteckar resultatet som den största skrällen i vår efterkrigsfotboll gör jag mig antagligen skyldig till en allvarlig under-skattning. Till och med den jublande svenska publiken föreföll en smula förbluffad över hur lätt deras stjärnspelare kunde dra de våra vid näsan nere på den solbelysta planen.

Daily Mirror slutligen konstaterar, att 3—1-segern till Sverige mycket väl hade kunnat bli större, och tillägger att man kan vänta sig förändringar inom det engelska laget till dess det möter Norge nästa vecka.

Inrarna dagens män i svenska laget.

Ingen idé att komma till de svenska landslagsspelarna i fotboll och tala om gammalt skrock, t. ex. om den tråkiga betydelsen av fredagen den 13, skriver S. H. i Sydsvenskan.

Ty de har vunnit sina två största framgångar just på detta datum, nämligen fredagen den 13 augusti 1948, då de hemförde de olympiska guldmedaljerna genom att besegra Jugoslavien med 3—1 i finalen på Wembley i London, o. i kväll, fredagen den 13 maj, då de slog Englands professionella landslag . . . likaledes med 3—1.

Inrarna var dagens män i det svenska laget. Gunnar Gren har sällan visat sig så magnifik och beundrades icke minst av de engelska gästerna på pressläktaren. Därtill kom, att "Garvis" Carlsson som väntat växte med uppgiften och bl. a. gjorde första målet i känd knepig stil. Sidohalvorna hörde också till de våras styrka, och särskilt Sune Andersson antecknade sig för en stor första halvlek. Publikfavoriten framför alla blev emellertid målvakten Kalle Svensson med sina djärva och eleganta räddningar.

Planens dominerande spelare återfanns dock trots allt hos förlorarna: den lille ljuslockige högerhalven och kaptenen Wright från Wolverhampton, som var outtröttlig i både försvar och anfall. I jämförelse med honom blev hans landsmän som skuggor, och i den på förhand så gränslöst respekterade högervingen Mortensen—Finney var det väl egentligen blott den sistnämnde, som gjorde något vidare väsen av sig.

Gunnar Gren höjs till skyarna.

STOCKHOLM i dag. (TT).

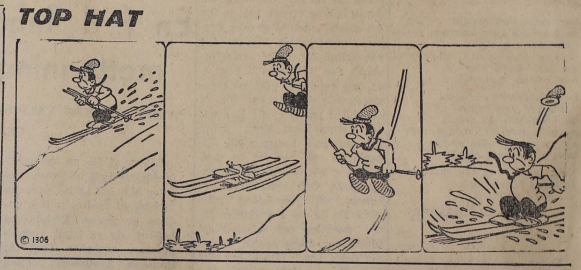
Den svenska segern över England i fotbollslandskampen på fredagskvällen är naturligtvis det stora numret på sportsidorna i lördagens stockholmstidningar. De fyra största morgontidningarna äro alla överens om att segern kan fullt ut jämföras med den olympiska triumfen i London förra året. Samtidigt understrykes emellertid, att segern inte bör överskattas, eftersom det engelska laget denna gång inte visade prov på samma spelstyrka som man vant sig finna hos britterna. Experterna tycks vara eniga om att de svenska debutanterna gott och väl kommit från matchen med äran i behåll. Egon Johnsson tippas bli den högerytter, som så länge saknats. Annars höjs Gunnar Gren av en enig expertis till skyarna för sin utomordentliga insats och näst honom är det Garvis Carlsson som får mest del av lovorden.

Englands bästa professionals besegrades renhårigt och rättvist med 3—1, en alldeles strålande prestation av vårt delvis nya landslag, skriver Stockholm-Tidningen, som vidare framhåller, att det är absolut säkert att vi fortfarande har ett lag, som kan konkurrera med världseliten. Försvaret får ett mycket gott betyg och om kedjan heter det: Utan Gren hade inte svenska anfallen varit mycket värda. Men nu var det av hög klass. Liksom i London grundlade han segern med sitt upplagnande spel, sina virtuosa dribblingar och sina glänsande framspelningar.

Vår svenska elva var överraskande bra, bättre än vi vågat hoppas, sedan den italienska liran fått säga sitt tungt vägande ord, skriver Svenska Dagbladet. När det började brännas, då kom alltid Erik Nilsson eller Knut Nordahl eller Leander med sina ännu längre halsar och ännu briljantare huvuden och knoppade bort bollen. Gren var utan tvekan bästa forward på plan. En sådan spelare finns just nu inte i hela öriket, kommenterar en engelsk ledare. Han kan begära lite av vad som helst, nästa gång italiaños eller fransmän telegraferar och glömmer en eller två nollor i transfersumman.

Fotboll.

Rännelövs juniorer—Laholms BK:s juniorer 1—6.

MARGRETHE MENKEL

Roman av Emil Bönnelycke

(57)

— Vilken sak, pastor Ro? frågade han. Jag tror att vi mystifiera varandra.

Ro lyfte upp huvudet och sade obesvärat:

— Jag vill gärna vara ensam i mitt hus.

— Ursäkta, ursäkta, pastor Ro, sade Nicolaus i det han bugade lätt och retirerade mot trädgårdsdörren, men... det var verkligen en tacksam uppmaning...

Ro vände sig hastigt emot honom och utropade ursinnigt:

— Jag har ingenting att tacka för!

Nicolaus vek förfärad längre tillbaka i rummet.

— Gud sig förbarme, pastor Ro, vad ni har förändrat er.

— Allt har förändrat sig, viskade Ro med egendomligt virrig och hjälplös röst. Men bara skenbart. Innerst inne är allt som det var.

— Jag skall gärna gå min väg, kära pastor Ro. Jag trodde ändå att ni räknade min hustru och mig till edra vänner?

— Vänner? svarade prästen skarpt och kämpade med sig själv. Vännerna äro de värsta för oss människor. De äro de falskaste av våra fiender.

Nicolaus hämtade sig litet.

— Personligen har jag inte haft anledning att visa någon falskhet. Men Peter Ro hörde icke.

— Den bäste vännen, sade han för sig själv, är den som sårar oss djupast.

— Min hustru, Andrea, har då försökt bevisa litet välvilghet mot er hustru.

— Min hustru... ja... Ro andades fram orden.

— Hon är åtminstone tacksam, sade Nicolaus

Det blev plötsligt tyst i rummet.

— Leerberg...

— Ja? Ja, pastor Ro?

— Kan ni inte ta henne med er? Nicolaus förstod icke.

— Med mig?

— Över till er...

Skolläraren fattade ännu icke meningen i prästens ord, men det kom något mållöst i hans ansikte.

—Bäste pastor Ro... över till mig?

Prästen vände sig emot honom med en våldsam rörelse,

— Ja, för fan... viskade han lidelsefullt.

— Pastor Ro, jag ber er...

Ro satte sig vid bordet. Hans tal var förvirrat och nästan ohörbart som en utmattad människas.

— Jag vill... jag vill vara ensam...

— Det skall ni få. Ni behöver inte upprepa er uppmaning till mig att gå. Men det vill jag säga er, pastor Ro: er hustru är dödssjuk.

— Jag vet det, sade prästen och reste sig. Det gör mig orolig. Jag är bara rädd för en enda sak.

— Vad då?

— Att hon skall leva.

Nicolaus stelnade. Han stirrade på prästen.

— Vad är det ni säger?

— Jag säger: var tyst! Stör inte det starka i min önskan.

— Är ni Guds tjänare, pastor Ro?

— Jag är en rättvis Guds tjänare.

— Var är er mildhet? Ert överseende? Anser ni det för gott att vara oförsonlig? Var är er godhet, er kärlek?

— Det kan min hustru svara er på.

Nicolaus ville lugna honom.

— Ni missförstår mig, pastor Ro, sade han vänligt.

— Är ni galen människa? Tror ni att jag missförstår en blödande sanning inom mig själv? Tror ni jag glömmer ett enda ögonblick att det är ett hål i mitt bröst där hjärtat har suttit?

— Ni har upplevat det djupaste en präst kan uppleva.

Plötsligt lyssnade Ro.

— Vad vill det säga?

— Om människorna har förrått er, har ni det som är större i er Gud.

— Det är fraser!

— Det är er tro.

— Nej, nej, nej, det är den retorik som är avsedd att trösta oss i det ögonblick tron vacklar. Det är ett ord som blir en fras, som... som inte räddar det mänskliga i oss, då det ligger krossat. Nej, det behövs sanning. Förklaring, upprörelse. Hårt mot hårt. Min hustru har prövat det inmersta i sig själv. Det samma gör jag.

— Jag upprepar för er, pastor Ro: er hustru är sjuk.

— Det är jag också. Den av oss som lever har nog behov av medlidande.

— Jag skall gärna föra er hustru över till mig, om ni är nog hjärtlös att köra ut henne.

— Ja, jag är hjärtlös...

— Ni är inte er själv.

— Ni misstar er, Leerberg. Jag är mig själv nu mer än någonsin.

Nicolaus försökte en sista förmaning:

— Var god mot er hustru.

— Ni får ursäkta, Leerberg, jag skall gå.

— Det gäller er själv, pastor Ro, er framtid, ert hem.

— Detta är inte hem. Det är ett härbärge för hemlösa. Ett hus för landstrykare.

Sedan talades de ej mera vid. Hon är inte längre hans hustru, tänkte Nicolaus.

I det samma visade Andrea och Margrethe sig ute i trädgården. Margrethe hade schalen över axlarna. Hon gick dåligt, och Andrea måste stödja henne. De stannade i dörren. Margrethe såg på sin man.

— Skall du gå bort? frågade hon svagt.

— Ja.

— När kommer du tillbaka?

— Då du har lämnat mitt hus, svarade han dämpat.

— Jag är sjuk, Peter.

— Nicolaus Leerberg och hans hustru vilja ta hand om dig. Jag väljer realiteterna framför en fortsatt kamp mot din romantiserande ansvarslöshet. Vi måste komma till den bittra klarhet som är resultatet av varje dröm. Skilsmässa, ensamhet, de ömsesidiga känslornas upphörande.

— Det kan jag inte, Peter.

— Kan inte?

— Jag är ju din hustru.

— Det trodde jag också. En gång. Om det är verkligt för dig att älska förste bäste stråtrövare, som bättre än jag känner till din äventyrslust, då måste det också vara verkligt för mig att var och en går sin egen väg och väljer sitt.

— Mitt? Vad är det som är mitt?

— Äventyret.

— Det ni män kalla "äventyret" är för oss kvinnor bara ett ögonblicks svaghet, som kan vara skuld till ett helt livs olycka.

— Ja, sade Ro. Det ha vi sett. Men nu måste jag gå. Jag skall tala över en död. Farvil.

— Vi ska också gå, sade Nicolaus till sin hustru.

— Jag stannar hos Margrethe, svarade Andrea.

— Gör du det, min tös. Då tar jag hand om pastorn. Det är min innerligaste önskan, Margrethe, att ni snart måtte bli frisk.

— Tack, Nicolaus, sade hon, jag tror inte jag är i stånd till att önska det samma.

— För Guds skull, så får ni inte säga.

— Jag är så trött...

De nickade farväl, och prästen och skolläraren följdes åt genom trädgården och framåt vägen.

Andrea hjälpte Margrethe till rätta på soffan och svepte om henne.

— Vill du inte ha några droppar? frågade hon.

— Nej, tack.

— Eller litet sömnmedel?

(Forts.)